

חֲנוֹךְ בִּי

הוא ספר סודות חנוך
בעברית של ימינו

מבוסס על התרגום האנגלי של
ויליאם ריצ'רד מורפיל

סֵפֶר חֲנוֹךְ בי

הוּא סֵפֶר סוֹדוֹת חֲנוֹךְ

בעברית של ימינו

על פי התרגום האנגלי של ויליאם ריצ׳רד מורפיל
בעריכת רוברט הנרי צ׳רלס, אוקספורד, 1896

נוסח מנוקד בלשון של ימינו, פסוק מול פסוק עם המהדורה בלשון המקרא

תוכן העניינים

הקדמה

חלק ראשון: עליית חנוך ברקיעים — פרקים א–כג

חלק שני: סודות הבריאה — פרקים כד–לח

חלק שלישי: דברי חנוך אל בניו — פרקים לט–סו

חלק רביעי: הילקחו של חנוך — פרקים סז–סח

הערת המהדורה

מפתח הפרקים

חלק ראשון: עליית חנוך ברקיעים

א חנוך נקרא להיות עד ראייה
ב חנוך מדבר אל בניו על קריאתו
ג המלאכים מעלים את חנוך לרקיע הראשון
ד שרי סדרי הכוכבים
ה אוצרות השלג
ו אוצרות הטל
ז הרקיע השני: המלאכים המורדים
ח הרקיע השלישי: גן העדן
ט המקום המוכן לצדיקים
י המקום הנורא המוכן לרשעים
יא הרקיע הרביעי: מהלך השמש
יב הפניקסים והחלקידרים
יג שערי השמש במזרח
יד שערי השמש במערב
טו נותן האור
טז מהלך הירח ושנים עשר שעריו
יז שירת צבא השמיים
יח הרקיע החמישי: הגריגורי
יט הרקיע השישי: שבעה מחנות המלאכים
כ הרקיע השביעי: מחנות האש
כא חנוך נשאר לבדו, וגבריאל מביא אותו לפני אלוהים
כב הרקיע העשירי: מראה פני אלוהים
כג חנוך כותב שלוש מאות שישים ושישה ספרים

חלק שני: סודות הבריאה

כד אלוהים מגלה לחנוך את סוד הבריאה

כה ראשית הבריאה: הנראה מן הבלתי נראה
כו ארכס, יסוד הדברים התחתונים
כז הבדלת האור מן החושך
כח הארץ והתהום
כט צבאות השמיים ומרד השטן (היום השני)
ל ימי הבריאה ובריאת האדם
לא השטן מפתה את חוה
לב היום השביעי – השבת
לג היום השמיני; אלוהים שולח את חנוך בחזרה לארץ
לד חטאי בני האדם והמבול
לה הספרים יתגלו לנאמנים
לו שלושים יום בבית
לז פני חנוך מוקפאים
לח חנוך יורד לארץ

חלק שלישי: דברי חנוך אל בניו

לט חנוך מזהיר את בניו
מ חנוך יודע הכול ורשם הכול
מא אשרי מי שלא יחטא
מב שומרי שערי השאול
מג אין טוב מירא אלוהים
מד אשרי מי שאינו נוטר רעה
מה אלוהים דורש לב טהור
מו משפט לצדיק ולרשע
מז קראו את ספרי אביכם
מח מהלך השמש; הפיצו את הספרים
מט אין שבועה באלוהים, רק אמת
נ סבלו הכול למען אלוהים
נא הושיטו יד לעני
נב ברוכים וארורים

נג אין מליץ לחוטא

נד הספרים כנחלת שלום

נה יום הפרידה מתקרב

נו מתושלח מבקש את ברכת אביו

נז מתושלח מכנס את המשפחה

נח האדם ובעלי החיים

נט הפוגע בנפש בהמה פוגע בנפשו

ס הפוגע באדם פוגע בעצמו

סא שמרו את לבבכם מעוול

סב אין תשובה אחרי המוות

סג יהירות ושקר – תועבה לאלוהים

סד העם בא להיפרד מחנוך

סה הזמן, הדין הגדול והעולם הבא

סו השתחוו לאל האמת

חלק רביעי: הילקחו של חנוך

סז חנוך נלקח השמיימה

סח סיום: המזבח באחוזן והחג הגדול

הקדמה

נסו לדמיין אדם שנעלם מביתו לשישים יום, וכשהוא חוזר הוא מספר שעבר בעשרה רקיעים, ראה את אוצרות השלג ואת שערי השמש, ורשם את כל מה שראה בשלוש מאות שישים ושישה ספרים. רובנו היינו מציעים לו בעדינות לנוח קצת. מי שכתבו את ספר חנוך ב' בחרו בדרך אחרת: הם הקשיבו לו עד הסוף, והעלו את דבריו על הכתב.

הספר שלפניכם, הנקרא גם "ספר סודות חנוך", הוא אחיו הצעיר והפחות מוכר של ספר חנוך א'. גיבורו הוא אותו חנוך בן ירד, שספר בראשית מקדיש לו פסוקים ספורים ומסתפק בהודעה שאלוהים לקח אותו. אלא

שכאן הסיפור מסופר מבפנים. שני אנשים גבוהים מאוד, שפניהם זוהרות כשמש, מעירים את חנוך משנתו ומעלים אותו מרקיע לרקיע, עד שהוא עומד לפני כיסא אלוהים ושומע מפיו כיצד נברא העולם. אחר כך הוא מוחזר לביתו לשלושים יום בלבד, כדי למסור לבניו את מה שלמד, ואז הוא נלקח שוב, והפעם לתמיד.

מה אומר אדם לילדיו כשנותרו לו שלושים יום? התשובה של חנוך מפתיעה בפשטותה. אחרי כל המראות האדירים, רוב דבריו עוסקים בענייני יום יום: לתת לחם לרעב, לא לנטור רעה, לא להתאכזר לבהמה, לשאת עלבון בשקט. אנחנו נוטים לחשוב שמי שראה את סודות היקום יחזור עם תורה מסובכת. חנוך חוזר עם רשימה

קצרה של דברים שכל אחד מבין, ושמעטים מצליחים לקיים.

גלגוליו של הספר מוזרים כמעט כמו תוכנו. הנוסח המלא שרד בשפה אחת בלבד, הסלאבית הכנסייתית העתיקה, ביותר מעשרים כתבי יד וקטעים שהועתקו בין המאה הארבע עשרה למאה השמונה עשרה. זה מעט מאוד, בשביל ספר שמבקש לתאר את היקום כולו. רוב החוקרים סבורים שהנוסח הסלאבי תורגם מיוונית, אולם נוסח יווני של הספר לא נמצא עד היום. הספר מוכר בשתי גרסאות, ארוכה וקצרה, ועשרת הרקיעים שייכים לגרסה הארוכה.

במשך שנים רבות נקרא החיבור "חנוך הסלאבי", כאילו השפה שבה

שרד היא גם מולדתו. ואז, בשנת 2009, זיהה יוסט האגן, חוקר מאוניברסיטת ליידן, ארבעה קטעי קלף שנמצאו עוד בשנת 1972 בקאסר איברים שבנוביה, וקבע שהם שייכים לספר הזה, בתרגום קופטי. ארבע פיסות קלף הספיקו כדי שהכינוי הישן יתחיל להישמע צר מדי. מתברר שספר יכול לחכות מאות שנים באדמה, ואחר כך עוד שלושים ושבע שנים, עד שמישהו יזהה מה כתוב בו.

המהדורה שלפניכם מבוססת על התרגום האנגלי של ויליאם ריצ'רד מורפיל, שיצא לאור באוקספורד בשנת 1896 בעריכת רוברט הנרי צ'רלס. הנוסח העברי מנוקד כולו וכתוב בלשון של ימינו, פסוק מול פסוק, כך שאפשר לקרוא בו ברצף, כפי שקוראים סיפור.

ובכל זאת, השאלה המעניינת ביותר שהספר מעורר אינה נוגעת לכתבי יד. חנוך כותב שלוש מאות שישים ושישה ספרים ומצווה על בניו להעביר אותם מדור לדור ומעם לעם. אף אחד מן הספרים האלה לא הגיע לידינו. מה שהגיע הוא הסיפור על כתיבתם. ואולי די בכך: לדעת שמישהו, פעם, ניסה לרשום הכול, ולשאול את עצמנו מה היינו בוחרים למסור הלאה, אילו ניתנו לנו שלושים יום.

חלק ראשון

עליית חנוך ברקיעים

✦ ✦ ✦

פרק א

חנוך נקרא להיות עד ראייה

[1] הָיֹה הָיָה אִישׁ חָכָם, אָמָן גָּדוֹל, וֵאלֹהִים אֲהֵבוֹ וּלְקָחוֹ אֵלָיו, לְמַעַן יִרְאֶה אֶת הַמְּעוֹנוֹת הָעֶלְיוֹנִים וְיִהְיֶה עֵד רְאִיָּה לְמַלְכוּת אֵל שַׁדַּי, הַחָכְמָה וְהַגְּדוֹלָה, שֶׁאֵין לְהַשִּׂיגָהּ וְאֵין בָּהּ שִׁנּוּי; לְמַעֲמָדָם הַמְּפֹאָר, הַזּוֹהֵר וְרַב הָעֵינַיִם שֶׁל מְשָׁרְתֵי אֱלֹהִים; לְכִסֵּא אֱלֹהִים, שֶׁאֵין קְרֵבִים אֵלָיו; לְדַרְגּוֹתֵיהֶם וּלְמַרְאֵיהֶם שֶׁל הַצְּבָאוֹת שֶׁאֵין לָהֶם גּוֹף; לַעֲבוֹדָתָם, שֶׁאֵין לְתָאֳרָהּ, שֶׁל יְסוֹדוֹת לְאֵין מִסְפָּר; לַמַּרְאוֹת הַשּׁוֹנִים וְלַשִּׁירָה, שֶׁאֵין לְתָאֳרָהּ, שֶׁל צְבָא הַכְּרוּבִים;

וְלָאוֹר שֶׁאֵין לוֹ גְּבוּל. [2]וְכָךְ סִפֵּר: בָּעֵת
הַהִיא, בִּמְלֹאת לִי מֵאָה שִׁשִּׁים וְחָמֵשׁ
שָׁנִים, נוֹלַד לִי בְּנִי מְתוּשֶׁלַח. [3]אַחֲרֵי כֵּן
חָיִיתִי עוֹד מָאתַיִם שָׁנָה, וְכָל יְמֵי חַיַּי הָיוּ
שְׁלוֹשׁ מֵאוֹת שִׁשִּׁים וְחָמֵשׁ שָׁנִים.
[4]בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָיִיתִי לְבַדִּי בְּבֵיתִי,
שָׁכַבְתִּי לָנוּחַ עַל מִטָּתִי וְנִרְדַּמְתִּי.
[5]בִּשְׁנָתִי עָלְתָה בִלְבִּי מְצוּקָה גְּדוֹלָה.
בָּכִיתִי בַּחֲלוֹמִי, וְלֹא הֵבַנְתִּי מַה פֵּשֶׁר
הַמְּצוּקָה הַזֹּאת וּמָה עָתִיד לִקְרוֹת אוֹתִי.
[6]וְהִנֵּה נִרְאוּ אֵלַי שְׁנֵי אֲנָשִׁים, גְּבוֹהִים
מְאֹד, שֶׁכְּמוֹתָם לֹא רָאִיתִי מֵעוֹלָם עַל
הָאָרֶץ. פְּנֵיהֶם זָהֲרוּ כַּשֶּׁמֶשׁ, עֵינֵיהֶם
כְּאֵשׁ בּוֹעֶרֶת, וּמִשִּׂפְתֵיהֶם יָצְאָה אֵשׁ.
לְבוּשָׁם וְשִׂיָרָתָם רַבֵּי גְוָנִים, וּמַרְאֵיהֶם
כָּאַרְגָּמָן. כַּנְפֵיהֶם זָהֲרוּ מִזָּהָב, וִידֵיהֶם

לְבָנוֹת מִשֶּׁלֶג. [7]הֵם עָמְדוּ לִמְרַאֲשׁוֹת
מִטָּתִי וְקָרְאוּ לִי בִּשְׁמִי. [8]הִתְעוֹרַרְתִּי
מִשְּׁנָתִי, וָרָאִיתִי בְּעֵינַי אֶת שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים
הָאֵלֶּה עוֹמְדִים לְפָנַי. [9]בֵּרַכְתִּי אוֹתָם
לְשָׁלוֹם, וּפַחַד אָחַז בִּי, וּפָנַי נִשְׁתַּנּוּ
מֵאֵימָה. אָמְרוּ לִי הָאֲנָשִׁים: [10]חֲזַק,
חֲנוֹךְ, אַל תִּירָא. אֱלֹהֵי עוֹלָם שְׂלָחָנוּ
אֵלֶיךָ, וְהִנֵּה הַיּוֹם תַּעֲלֶה עִמָּנוּ לַשָּׁמַיִם.
אֱמֹר לְבָנֶיךָ וּלְכָל בְּנֵי בֵּיתְךָ אֶת כָּל
אֲשֶׁר עֲלֵיהֶם לַעֲשׂוֹת בִּלְעָדֶיךָ עַל הָאָרֶץ,
בְּבֵיתְךָ, וְאִישׁ אַל יְבַקְּשֶׁךָ עַד שֶׁיְּשִׁיבְךָ
אֱלֹהִים אֲלֵיהֶם. [11]מִהַרְתִּי לִשְׁמֹעַ
בְּקוֹלָם, יָצָאתִי מִבֵּיתִי וְהָלַכְתִּי אֶל
הַפֶּתַח, כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִי. קָרָאתִי לְבָנַי,
מְתוּשֶׁלַח, רָגִים וְגִידָד, וְסִפַּרְתִּי לָהֶם אֶת
כָּל הַנִּפְלָאוֹת שֶׁהִגִּידוּ לִי הָאֲנָשִׁים.

פרק ב

חנוך מדבר אל בניו על קריאתו

1 שִׁמְעוּ לִי, בָּנַי: אֵינֶנִּי יוֹדֵעַ לְאָן אֲנִי הוֹלֵךְ וּמָה יִקְרֶה אוֹתִי. עַל כֵּן, בָּנַי, אֲנִי אוֹמֵר לָכֶם: אַל תָּסוּרוּ מֵאַחֲרֵי אֱלֹהִים אֶל הַהֲבָלִים, שֶׁלֹּא עָשׂוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, כִּי אָבוֹד יֹאבְדוּ הֵם וְהַמִּשְׁתַּחֲוִים לָהֶם. וֵאלֹהִים יְחַזֵּק אֶת לְבַבְכֶם בְּיִרְאָתוֹ. וְעַתָּה, בָּנַי, אַל יַעֲלֶה עַל לֵב אִישׁ לְבַקְשֵׁנִי עַד שֶׁיְּשִׁיבֵנִי אֱלֹהִים אֲלֵיכֶם.

פרק ג

המלאכים מעלים את חנוך לרקיע הראשון

1 כְּכַלּוֹת חֲנוֹךְ לְדַבֵּר אֶל בָּנָיו, נְשָׂאוּהוּ הַמַּלְאָכִים עַל כַּנְפֵיהֶם, הֶעֱלוּהוּ אֶל הָרָקִיעַ הָרִאשׁוֹן וְהוֹשִׁיבוּהוּ עַל הֶעָנָנִים. שָׁם הִבַּטְתִּי, וְשׁוּב הִבַּטְתִּי מַעְלָה,

וָרָאִיתִי אֶת הָאֲוִיר. הֵם הֶעֱמִידוּנִי בָּרָקִיעַ הָרִאשׁוֹן וְהֶרְאוּ לִי יָם גָּדוֹל מְאֹד, גָּדוֹל מִן הַיָּם אֲשֶׁר עַל הָאָרֶץ.

פרק ד

שרי סדרי הכוכבים

[1] הֵם הֵבִיאוּ לְפָנַי אֶת הַזִּקְנִים וְאֶת הַשָּׂרִים הַמְמֻנִּים עַל סִדְרֵי הַכּוֹכָבִים, וְהֶרְאוּ לִי מָאתַיִם מַלְאָכִים הַמּוֹשְׁלִים בַּכּוֹכָבִים וּבַעֲבוֹדָתָם בַּשָּׁמַיִם. בְּכַנְפֵיהֶם הֵם עָפִים וְסוֹבְבִים אֶת כָּל הַמַּפְלִיגִים.

פרק ה

אוצרות השלג

[1] כָּאן הִבַּטְתִּי מַטָּה וָרָאִיתִי אֶת אוֹצְרוֹת הַשֶּׁלֶג, אֶת הַמַּלְאָכִים הַשּׁוֹמְרִים עַל מַחְסְנֵיהֶם הַנּוֹרָאִים, וְאֶת הָעֲנָנִים שֶׁמֵּהֶם הֵם יוֹצְאִים וַאֲלֵיהֶם הֵם בָּאִים.

פרק ו

אוצרות הטל

[1] הֵם הֶרְאוּ לִי אֶת אוֹצַר הַטַּל, שֶׁהוּא כְּשֶׁמֶן זַיִת וּמַרְאֵהוּ כְּמַרְאֵה כָּל פִּרְחֵי הָאָרֶץ, וְעוֹד מַלְאָכִים רַבִּים הַשּׁוֹמְרִים עַל אוֹצְרוֹת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, וְכֵיצַד הֵם נִסְגָּרִים וְנִפְתָּחִים.

פרק ז

הרקיע השני: המלאכים המורדים

[1] הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה נְטָלוּנִי וְהֶעֱלוּנִי אֶל הָרָקִיעַ הַשֵּׁנִי, וְהֶרְאוּ לִי חֹשֶׁךְ גָּדוֹל מִן הַחֹשֶׁךְ אֲשֶׁר עַל הָאָרֶץ. שָׁם רָאִיתִי אֲסִירִים תְּלוּיִים, נְתוּנִים בְּמִשְׁמָר וּמְצַפִּים לַמִּשְׁפָּט הַגָּדוֹל שֶׁאֵין לוֹ גְּבוּל. הַמַּלְאָכִים הָאֵלֶּה נִרְאוּ אֲפֵלִים מִן הַחֹשֶׁךְ אֲשֶׁר עַל הָאָרֶץ, וּבְכִיָּם לֹא פָּסַק בְּכָל שָׁעָה. [2] אָמַרְתִּי לָאֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ עִמִּי:

מַדּוּעַ מְיַסְּרִים אוֹתָם בְּלִי הֶרֶף? עָנוּ לִי:
אֵלֶּה הֵם הַמּוֹרְדִים בֵּאלֹהִים, שֶׁלֹּא
שָׁמְעוּ לְמִצְוֹתָיו וְעָשׂוּ כִּרְצוֹנָם, וְסָרוּ
מִדַּרְכּוֹ עִם שָׂרָם, שֶׁגַּם הוּא אָסוּר בָּרָקִיעַ
הַחֲמִישִׁי. [3]רִחַמְתִּי עֲלֵיהֶם מְאֹד, וְהֵם
בֵּרְכוּ אוֹתִי וְאָמְרוּ לִי: אִישׁ הָאֱלֹהִים,
הִתְפַּלֵּל בַּעֲדֵנוּ אֶל אֱלֹהִים. עָנִיתִי לָהֶם:
מִי אֲנִי, בֶּן תְּמוּתָה, שֶׁאֶתְפַּלֵּל בְּעַד
מַלְאָכִים? מִי יוֹדֵעַ לְאָן אֲנִי הוֹלֵךְ וּמָה
יִקְרֶה אוֹתִי? וּמִי יִתְפַּלֵּל בַּעֲדִי?

פרק ח

הרקיע השלישי: גן העדן

[1]הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה לָקְחוּ אוֹתִי מִשָּׁם,
הֶעֱלוּנִי אֶל הָרָקִיעַ הַשְּׁלִישִׁי וְהֶעֱמִידוּנִי
שָׁם. הִבַּטְתִּי מַטָּה וְרָאִיתִי אֶת תְּנוּבַת
הַמְּקוֹמוֹת הָאֵלֶּה, וְטוֹבָה כָּזֹאת לֹא

נוֹדָעָה מֵעוֹלָם. [2] רָאִיתִי אֶת כָּל הָעֵצִים
וּפִרְחֵיהֶם הַנִּבְעִימִים, וְהִתְבּוֹנַנְתִּי
בְּפֵרוֹתֵיהֶם, שֶׁרֵיחָם טוֹב, וּבְכָל
הַמַּאֲכָלִים שֶׁהֵם נוֹשְׂאִים, שֶׁנִּיחוֹחַ נִפְלָא
עוֹלֶה מֵהֶם. [3] וּבְתוֹךְ הָעֵצִים עוֹמֵד עֵץ
הַחַיִּים, בַּמָּקוֹם שֶׁבּוֹ נָח אֱלֹהִים בַּעֲלוֹתוֹ
אֶל הַגָּן. אֵין לְתָאֵר אֶת טוּבוֹ וְאֶת רֵיחוֹ
שֶׁל הָעֵץ הַזֶּה, וְהוּא מְפֹאָר מִכָּל אֲשֶׁר
נִבְרָא. מִכָּל עֲבָרָיו מַרְאֵהוּ כַּזָּהָב,
כָּאַרְגָּמָן וְכָאֵשׁ, הוּא מְכַסֶּה אֶת הַכֹּל, וְיֵשׁ
בּוֹ מִתְּנוּבַת כָּל הַפֵּרוֹת. [4] שָׁרְשׁוֹ בַּגָּן
אֲשֶׁר בִּקְצֵה הָאָרֶץ. [5] גַּן הָעֵדֶן שׁוֹכֵן בֵּין
עוֹלַם הַכְּלָיָה לְבֵין עוֹלַם הַנֶּצַח. [6] שְׁנֵי
מַעְיָנוֹת יוֹצְאִים מִמֶּנּוּ, וּמֵהֶם נוֹבְעִים
דְּבַשׁ וְחָלָב, וְעוֹד נוֹבְעִים מִן הַמַּעְיָנוֹת
הָאֵלֶּה שֶׁמֶן וְיַיִן. הֵם נִפְרָדִים לְאַרְבָּעָה

רָאשִׁים, זוֹרְמִים בְּנַחַת סָבִיב, וְיוֹרְדִים
אֶל גַּן הָעֵדֶן, בֵּין עוֹלַם הַכְּלָיָה לְבֵין
עוֹלַם הַנֶּצַח. [7] מִשָּׁם הֵם יוֹצְאִים וְעוֹבְרִים
עַל פְּנֵי הָאָרֶץ, וְסוֹבְבִים בְּמַעְגָּלָם כִּשְׁאָר
הַיְסוֹדוֹת. [8] אֵין כָּאן עֵץ שֶׁאֵינוֹ נוֹשֵׂא פְּרִי,
וְכָל מָקוֹם מְבֹרָךְ. [9] שְׁלוֹשׁ מֵאוֹת
מַלְאָכִים, זוֹהֲרִים מְאֹד, שׁוֹמְרִים עַל הַגָּן,
וּבְשִׁירָה עֲרֵבָה שֶׁאֵינָהּ פּוֹסֶקֶת וּבְקוֹלוֹת
שֶׁאֵינָם נִדָּמִים לְעוֹלָם הֵם מְשָׁרְתִים אֶת
אֱלֹהִים בְּכָל הַיָּמִים וּבְכָל הַשָּׁעוֹת.
[10] אָמַרְתִּי: מַה נָּעִים הַמָּקוֹם הַזֶּה!
וְהָאֲנָשִׁים אָמְרוּ לִי:

פרק ט

המקום המוכן לצדיקים

[1] הַמָּקוֹם הַזֶּה, חֲנוֹךְ, מוּכָן לַצַּדִּיקִים:
לַנּוֹשְׁאִים כָּל עֶלְבּוֹן מִיָּד מַכְעִיסֵיהֶם,

לַמְסִירִים אֶת עֵינֵיהֶם מִן הָרַע, לָעוֹשִׂים מִשְׁפַּט צֶדֶק, לַנּוֹתְנִים לֶחֶם לָרְעֵבִים, לַמְכַסִּים עֵירֹם בְּבֶגֶד, לַמְקִימִים אֶת הַנּוֹפְלִים וְלָעוֹזְרִים לִיתוֹמִים עֲשׁוּקִים; לַהוֹלְכִים בְּתֹם לִפְנֵי אֱלֹהִים וְאוֹתוֹ לְבַדּוֹ עוֹבְדִים. לָהֶם מוּכָן הַמָּקוֹם הַזֶּה לְנַחֲלַת עוֹלָם.

פרק י

המקום הנורא המוכן לרשעים

[1] שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים הֶעֱלוּנִי אֶל צַד צָפוֹן, וְהֶרְאוּ לִי שָׁם מָקוֹם נוֹרָא מְאֹד, וּבוֹ כָּל מִינֵי עִנּוּיִים: חֹשֶׁךְ אַכְזָרִי וַאֲפֵלָה שֶׁאֵין בָּהּ נֹגַהּ. אֵין שָׁם אוֹר, רַק אֵשׁ עֲכוּרָה הַבּוֹעֶרֶת מַעְלָה בְּלִי הֶרֶף, וּנְהַר אֵשׁ יוֹצֵא מִמֶּנּוּ. כָּל הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵשׁ מִכָּל עֵבֶר, וּמִכָּל עֵבֶר כְּפוֹר וְקֶרַח, צָמָא

וּרְעָדָה. הַכְּבָלִים אַכְזָרִיִּים מְאֹד, וְהַמַּלְאָכִים (הָרוּחוֹת) מַבְעִיתִים וְחַסְרֵי רַחֲמִים, נוֹשְׂאִים כְּלֵי זַעַם וּמְעַנִּים בְּלֹא חֶמְלָה. וְאָמַרְתִּי: [2]אוֹי, אוֹי, מַה נּוֹרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה! [3]וְהָאֲנָשִׁים אָמְרוּ לִי: הַמָּקוֹם הַזֶּה, חֲנוֹךְ, מוּכָן לַמְבַזִּים אֶת אֱלֹהִים; לָעוֹשִׂים עַל הָאָרֶץ חֵטְא נֶגֶד הַטֶּבַע, הַשְּׁחָתַת יְלָדִים כְּמַעֲשֵׂה סְדוֹם, וְלָעוֹסְקִים בְּכִשּׁוּף, בִּלְחָשִׁים וּבְמַעֲשֵׂי שֵׁדִים; לַמִּתְפָּאֲרִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים: גְּנֵבָה, שֶׁקֶר, הוֹצָאַת דִּבָּה, קִנְאָה, טִינָה, זְנוּת וָרֶצַח; לָאֲרוּרִים הַגּוֹנְבִים נַפְשׁוֹת אָדָם; לָרוֹאִים אֶת הֶעָנִי וְנוֹטְלִים אֶת רְכוּשׁוֹ וּמִתְעַשְּׁרִים בְּעַצְמָם, וּפוֹגְעִים בּוֹ בַּעֲבוּר רְכוּשָׁם שֶׁל אֲחֵרִים; לְמִי שֶׁיָּכְלוּ לְהַשְׁבִּיעַ אֶת הָרָעֵב וְהִנִּיחוּ לוֹ לָמוּת

בָּרָעָב; שֶׁיֹּכְלוּ לְהַלְבִּישׁ, וְהִפְשִׁיטוּ אֶת הָעֵירֹם; לְמִי שֶׁלֹּא הִכִּירוּ אֶת בּוֹרְאָם, וְהִשְׁתַּחֲווּ לֶאֱלִילִים חַסְרֵי נֶפֶשׁ (וְחַסְרֵי חַיִּים), שֶׁאֵינָם רוֹאִים וְאֵינָם שׁוֹמְעִים, אֱלִילֵי הֶבֶל; וּלְמִי שֶׁבָּנוּ פְּסִילִים חֲצוּבִים וְהִשְׁתַּחֲווּ לְמַעֲשֵׂה יָדַיִם טָמֵא. לְכָל אֵלֶּה מוּכָן הַמָּקוֹם הַזֶּה לְנַחֲלַת עוֹלָם.

פרק יא

הרקיע הרביעי: מהלך השמש

[1] הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה נִטָּלוּנִי, הֶעֱלוּנִי אֶל הָרָקִיעַ הָרְבִיעִי, וְהֶרְאוּ לִי אֶת כָּל הַמַּהֲלָכִים, זֶה אַחַר זֶה, וְאֶת כָּל קַרְנֵי הָאוֹר שֶׁל הַשֶּׁמֶשׁ וְשֶׁל הַיָּרֵחַ. [2] מָדַדְתִּי אֶת מַהֲלִיכֵיהֶם וְהִשְׁוֵיתִי אֶת אוֹרָם, וְרָאִיתִי כִּי אוֹר הַשֶּׁמֶשׁ גָּדוֹל מֵאוֹר הַיָּרֵחַ. [3] מַעְגָּלָהּ שֶׁל הַשֶּׁמֶשׁ וְהַגַּלְגַּלִּים

שֶׁעֲלֵיהֶם הִיא נָעָה תָּמִיד דּוֹמִים לְרוּחַ
הַחוֹלֶפֶת בִּמְהִירוּת מֻפְלָאָה, וְאֵין לָהּ
מְנוּחָה יוֹמָם וָלַיְלָה. [4]בְּצֵאתָהּ וּבְשׁוּבָהּ
מְלַוִּים אוֹתָהּ אַרְבָּעָה כּוֹכָבִים גְּדוֹלִים,
וְתַחַת כָּל כּוֹכָב אֶלֶף כּוֹכָבִים, מִימִין
לְגַלְגַּל הַשֶּׁמֶשׁ; וְאַרְבָּעָה מִשְּׂמֹאלוֹ,
וְתַחַת כָּל אֶחָד מֵהֶם אֶלֶף כּוֹכָבִים.
שְׁמוֹנַת אֲלָפִים הֵם בְּסַךְ הַכֹּל, הַיּוֹצְאִים
עִם הַשֶּׁמֶשׁ תָּמִיד. [5]בַּיּוֹם מְשָׁרְתִים אוֹתָהּ
מֵאָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף מַלְאָכִים, וּבַלַּיְלָה
אֶלֶף. [6]בַּעֲלֵי שֵׁשׁ הַכְּנָפַיִם יוֹצְאִים עִם
הַמַּלְאָכִים לִפְנֵי גַּלְגַּל הַשֶּׁמֶשׁ אֶל לַהֲבוֹת
הָאֵשׁ, וּמֵאָה מַלְאָכִים מַבְעִירִים אֶת
הַשֶּׁמֶשׁ וּמַצִּיתִים אוֹתָהּ.

פרק יב

הפניקסים והחלקידרים

[1] הִבַּטְתִּי וְרָאִיתִי יְצוּרִים מְעוֹפְפִים אֲחֹרִים שֶׁל הַשֶּׁמֶשׁ, וּשְׁמוֹתֵיהֶם פֵּנִיקְסִים וְחַלְקִידְרִים, מֻפְלָאִים וּמְשֻׁנִּים. רַגְלֵיהֶם וְזַנְבוֹתֵיהֶם כְּשֶׁל אַרְיֵה, וְרֹאשָׁם רֹאשׁ תַּנִּין. מַרְאֵיהֶם אַרְגְּמָנִי, כַּקֶּשֶׁת בֶּעָנָן. גָּדְלָם תְּשַׁע מֵאוֹת אַמָּה, וְכַנְפֵיהֶם כְּכַנְפֵי מַלְאָכִים, שְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה לְכָל אֶחָד. הֵם מְשָׁרְתִים אֶת הַשֶּׁמֶשׁ וּמְלַוִּים אוֹתָהּ, וְנוֹשְׂאִים חֹם וָטַל, כַּאֲשֶׁר צִוָּה עֲלֵיהֶם אֱלֹהִים. [2] כָּךְ סוֹבֶבֶת הַשֶּׁמֶשׁ וְנָעָה, זוֹרַחַת תַּחַת הַשָּׁמַיִם, וּמַהֲלָכָהּ עוֹבֵר מִתַּחַת לָאָרֶץ, וְאוֹר קַרְנֶיהָ אֵינוֹ פּוֹסֵק.

פרק יג

שערי השמש במזרח

[1] הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה נִשָּׁאוּנִי מִזְרָחָה וְהֶעֱמִידוּנִי בְּשַׁעֲרֵי הַשֶּׁמֶשׁ, שֶׁמֵּהֶם הִיא יוֹצֵאת כְּסֵדֶר הָעוֹנוֹת, כְּמַחֲזוֹר חָדְשֵׁי הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ וּכְמִסְפַּר שְׁעוֹת הַיּוֹם וְהַלַּיְלָה. [2] רָאִיתִי שִׁשָּׁה שְׁעָרִים פְּתוּחִים, וְרוֹחַב כָּל שַׁעַר שִׁשִּׁים וְאֶחָד רִיס וּרְבִיעַ רִיס. מָדַדְתִּי אוֹתָם בְּדִיּוּק וְהֵבַנְתִּי כִּי זֶה גָּדְלָם. דַּרְכָּם יוֹצֵאת הַשֶּׁמֶשׁ, הוֹלֶכֶת מַעֲרָבָה, מִשְׁתַּוָּה, וְזוֹרַחַת בְּכָל הֶחָדָשִׁים, וְשָׁבָה מִשִּׁשֶּׁת הַשְּׁעָרִים כְּסֵדֶר הָעוֹנוֹת. כָּךְ נִשְׁלֶמֶת הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ, בְּשׁוּב אַרְבַּע הָעוֹנוֹת.

פרק יד

שערי השמש במערב

[1] שׁוּב הוֹלִיכוּנִי הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֶל צַד מַעֲרָב, וְהֵרְאוּ לִי שִׁשָּׁה שְׁעָרִים גְּדוֹלִים וּפְתוּחִים, מוּל שַׁעֲרֵי הַמִּזְרָח, בַּמָּקוֹם שֶׁבּוֹ שׁוֹקַעַת הַשֶּׁמֶשׁ, כְּמִסְפַּר הַיָּמִים: שְׁלוֹשׁ מֵאוֹת שִׁשִּׁים וַחֲמִשָּׁה וּרְבִיעַ. [2] כָּךְ יוֹרֶדֶת הַשֶּׁמֶשׁ שׁוּב אֶל שַׁעֲרֵי הַמַּעֲרָב וְאוֹסֶפֶת אֶת אוֹרָהּ, אֶת גֹּדֶל זִהֳרָהּ, אֶל מִתַּחַת לָאָרֶץ. כִּי עֲטֶרֶת זִהֳרָהּ שְׁמוּרָה בַּשָּׁמַיִם אֵצֶל אֱלֹהִים, וְאַרְבַּע מֵאוֹת מַלְאָכִים שׁוֹמְרִים עָלֶיהָ. בֵּינְתַיִם סוֹבֶבֶת הַשֶּׁמֶשׁ עַל גַּלְגַּל מִתַּחַת לָאָרֶץ, עוֹמֶדֶת שֶׁבַע שָׁעוֹת גְּדוֹלוֹת בַּלַּיְלָה וְעוֹבֶרֶת מַחֲצִית מִמַּהֲלָכָהּ מִתַּחַת לָאָרֶץ. וּבְבוֹאָהּ אֶל פֶּתַח הַמִּזְרָח, בַּשָּׁעָה הַשְּׁמִינִית שֶׁל הַלַּיְלָה, הִיא מְבִיאָה עִמָּהּ אֶת אוֹרוֹתֶיהָ

וְאֶת עֲטֶרֶת הַזָּהָר, וְהַשֶּׁמֶשׁ בּוֹעֶרֶת יוֹתֵר מֵאֵשׁ.

פרק טו

נותן האור

[1] אָז פּוֹצְחִים בְּשִׁירָה יְסוֹדוֹת הַשֶּׁמֶשׁ, הַנִּקְרָאִים פְּנִיקְסִים וְחַלְקִידְרִים. עַל כֵּן כָּל צִפּוֹר מְנוֹפֶפֶת בִּכְנָפֶיהָ וּשְׁמֵחָה לִקְרַאת נוֹתֵן הָאוֹר. הֵם פָּצְחוּ בְּשִׁירָה בִּמְצָוַת אֱלֹהִים. [2] נוֹתֵן הָאוֹר בָּא לְהָאִיר אֶת הָעוֹלָם כֻּלּוֹ. מִשְׁמֶרֶת הַבֹּקֶר לוֹבֶשֶׁת צוּרָה, וְהִיא קַרְנֵי הַשֶּׁמֶשׁ, וְשֶׁמֶשׁ הָאָרֶץ יוֹצֵאת וּמְקַבֶּלֶת אֶת זָהֳרָהּ לְהָאִיר אֶת כָּל פְּנֵי הָאָרֶץ. וְהֵם הֶרְאוּ לִי אֶת חֶשְׁבּוֹן מַהֲלַךְ הַשֶּׁמֶשׁ. [3] הַשְּׁעָרִים שֶׁהִיא בָּאָה בָּהֶם הֵם הַשְּׁעָרִים הַגְּדוֹלִים שֶׁעַל פִּיהֶם מְחַשְּׁבִים אֶת שְׁעוֹת הַשָּׁנָה. עַל כֵּן

הַשֶּׁמֶשׁ בְּרִיאָה גְּדוֹלָה הִיא: מַחֲזוֹרָהּ נִמְשָׁךְ עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנֶה שָׁנִים, וְאָז הוּא שָׁב וּמַתְחִיל מֵרֵאשִׁיתוֹ.

פרק טז

מהלך הירח ושנים עשר שעריו

[1] הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה הֶרְאוּ לִי אֶת הַמַּהֲלָךְ הָאַחֵר, מַהֲלַךְ הַיָּרֵחַ: שְׁנֵים עָשָׂר שְׁעָרִים גְּדוֹלִים, מְעֻטָּרִים, מִמַּעֲרָב לְמִזְרָח, שֶׁדַּרְכָּם הַיָּרֵחַ בָּא וְיוֹצֵא בַּמּוֹעֲדִים הַקְּבוּעִים. [2] הוּא בָּא בַּשַּׁעַר הָרִאשׁוֹן אֶל מְקוֹמוֹת הַשֶּׁמֶשׁ בַּמַּעֲרָב: בַּשַּׁעַר הָרִאשׁוֹן שְׁלוֹשִׁים וְאֶחָד יוֹם בְּדִיּוּק; בַּשֵּׁנִי שְׁלוֹשִׁים וְאֶחָד יוֹם בְּדִיּוּק; בַּשְּׁלִישִׁי שְׁלוֹשִׁים יוֹם בְּדִיּוּק; בָּרְבִיעִי שְׁלוֹשִׁים יוֹם בְּדִיּוּק; בַּחֲמִישִׁי שְׁלוֹשִׁים וְאֶחָד יוֹם בְּדִיּוּק; בַּשִּׁשִּׁי שְׁלוֹשִׁים וְאֶחָד יוֹם בְּדִיּוּק;

בַּשְּׁבִיעִי שְׁלוֹשִׁים יוֹם בְּדִיּוּק; בַּשְּׁמִינִי שְׁלוֹשִׁים וְאֶחָד יוֹם בִּשְׁלֵמוּת; בַּתְּשִׁיעִי שְׁלוֹשִׁים וְאֶחָד יוֹם בְּדִיּוּק; בָּעֲשִׂירִי שְׁלוֹשִׁים יוֹם בִּשְׁלֵמוּת; בָּאַחַד עָשָׂר שְׁלוֹשִׁים וְאֶחָד יוֹם בְּדִיּוּק; וּבַשְּׁנֵים עָשָׂר עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנָה יָמִים בְּדִיּוּק. [3] הוּא עוֹבֵר בְּשַׁעֲרֵי הַמַּעֲרָב כְּסִדְרָם וּכְמִסְפָּרָם שֶׁל שַׁעֲרֵי הַמִּזְרָח, וּמַשְׁלִים אֶת שְׁלוֹשׁ מֵאוֹת שִׁשִּׁים וַחֲמִשָּׁה הַיָּמִים וְהָרְבִיעַ שֶׁל שְׁנַת הַשֶּׁמֶשׁ. וְאִלּוּ שְׁנַת הַיָּרֵחַ בַּת שְׁלוֹשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה יָמִים, וַחֲסֵרִים לָהּ שְׁנֵים עָשָׂר יָמִים מִמַּחֲזוֹר הַשֶּׁמֶשׁ. אֵלֶּה תּוֹסְפוֹת הַיָּרֵחַ לַשָּׁנָה כֻּלָּהּ. [4] וְכֵן הַמַּחֲזוֹר הַגָּדוֹל, חֲמֵשׁ מֵאוֹת שְׁלוֹשִׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנִים הוּא. [5] הָרְבִיעַ (שֶׁל הַיּוֹם) נִשְׁמָט בְּמֶשֶׁךְ שָׁלוֹשׁ שָׁנִים, וְהַשָּׁנָה

הָרְבִיעִית מַשְׁלִימָה אוֹתוֹ בְּדִיוּק. [6]עַל כֵּן הֵם מוּצָאִים אֶל מִחוּץ לַשָּׁמַיִם בְּמֶשֶׁךְ שָׁלוֹשׁ שָׁנִים וְאֵינָם נוֹסָפִים לְמִנְיַן הַיָּמִים, כִּי הֵם מְשַׁנִּים אֶת זְמַן הַשָּׁנִים: שְׁנֵי חֳדָשִׁים חֲדָשִׁים לְתוֹסֶפֶת, וּשְׁנַיִם אֲחֵרִים לִגְרִיעָה. [7]כְּשֶׁתַּמִּים שַׁעֲרֵי הַמַּעֲרָב, הַיָּרֵחַ שָׁב וְהוֹלֵךְ מִזְּרָחָה אֶל הַמְּאוֹרוֹת, וְכָךְ הוּא נָע יוֹמָם וָלַיְלָה סְבִיב מַעְגְּלֵי הַשָּׁמַיִם, נָמוּךְ מִכָּל הַמַּעְגָּלִים, וּמָהִיר מֵרוּחוֹת הַשָּׁמַיִם, מִן הָרוּחוֹת, מִן הַיְסוֹדוֹת וּמִן הַמַּלְאָכִים הַמְעוֹפְפִים. לְכָל מַלְאָךְ שֵׁשׁ כְּנָפַיִם. [8]בִּתְשַׁע עֶשְׂרֵה שָׁנָה הוּא מַשְׁלִים מַהֲלָךְ שִׁבְעָתַיִם.

פרק יז

שירת צבא השמיים

[1] בְּתוֹךְ הַשָּׁמַיִם רָאִיתִי צְבָאוֹת חֲמוּשִׁים הַמְשָׁרְתִים אֶת אֱלֹהִים בְּתֻפִּים וּבְעוּגָבִים, בְּקוֹל שֶׁאֵינוֹ פוֹסֵק, בְּקוֹל עָרֵב, עָרֵב וְאֵינוֹ פוֹסֵק, וּבְשִׁירָה רַבַּת גְּוָנִים שֶׁאֵין לְתָאֳרָהּ, הַמַּפְלִיאָה כָּל לֵב. כֹּה נִפְלָאָה וּמֻפְלָאָה שִׁירַת הַמַּלְאָכִים הָאֵלֶּה, וַאֲנִי הִתְעַנַּגְתִּי לְשָׁמְעָהּ.

פרק יח

הרקיע החמישי: הגריגורי

[1] הָאֲנָשִׁים נְטָלוּנִי אֶל הָרָקִיעַ הַחֲמִישִׁי וְהֶעֱמִידוּנִי שָׁם. רָאִיתִי שָׁם צְבָאוֹת רַבִּים לְאֵין מִסְפָּר, הַנִּקְרָאִים גְּרִיגוֹרִי. מַרְאֵיהֶם כְּמַרְאֵה בְּנֵי אָדָם, וְקוֹמָתָם גְּבוֹהָה מִקּוֹמַת הָעֲנָקִים הַגְּדוֹלִים. פְּנֵיהֶם כְּמוּשִׁים, פִּיהֶם דּוֹמֵם תָּמִיד, וְלֹא הָיְתָה

עֲבוֹדַת קֹדֶשׁ בָּרָקִיעַ הַחֲמִישִׁי. אָמַרְתִּי
לָאֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ עִמִּי: [2]מַדּוּעַ כָּמְשׁוּ כָּל
כָּךְ, פְּנֵיהֶם נוּגִים וּפִיהֶם דּוֹמֵם, וּמַדּוּעַ
אֵין עֲבוֹדַת קֹדֶשׁ בָּרָקִיעַ הַזֶּה? [3]אָמְרוּ
לִי: אֵלֶּה הֵם הַגְּרִיגוֹרִי, שֶׁיַּחַד עִם שָׂרָם
שַׂטַנָאֵל (הַשָּׂטָן) מָאֲסוּ בֵּאלֹהֵי הָאוֹר.
אַחֲרֵיהֶם בָּאִים הַכְּלוּאִים בַּחֹשֶׁךְ הַגָּדוֹל
אֲשֶׁר בָּרָקִיעַ הַשֵּׁנִי. שְׁלוֹשָׁה מֵהֶם יָרְדוּ
אַרְצָה מִכִּסֵּא אֱלֹהִים, אֶל מָקוֹם הַנִּקְרָא
חֶרְמוֹן, וְהֵפְרוּ אֶת נִדְרֵיהֶם עַל כֶּתֶף הַר
חֶרְמוֹן. הֵם רָאוּ אֶת בְּנוֹת הָאָדָם כִּי
יָפוֹת הֵנָּה, לָקְחוּ לָהֶם נָשִׁים, וְטִמְּאוּ אֶת
הָאָרֶץ בְּמַעֲשֵׂיהֶם. כָּל יְמֵי דּוֹרָם עָשׂוּ
הֶפְקֵרוּת וְעִרְבּוּבְיָה, וְנוֹלְדוּ עֲנָקִים,
אֲנָשִׁים גְּדוֹלִים וּמְפֻלָּאִים, וְאֵיבָה גְּדוֹלָה.
[4]עַל כֵּן שָׁפַט אוֹתָם אֱלֹהִים מִשְׁפָּט גָּדוֹל.

הֵם בּוֹכִים עַל אֲחֵיהֶם, וְהֵם יֵעָנְשׁוּ בְּיוֹם
אֱלֹהִים הַגָּדוֹל. [5]אָמַרְתִּי לַגְּרִיגוֹרִי:
רָאִיתִי אֶת אֲחֵיכֶם, אֶת מַעֲשֵׂיהֶם וְאֶת
יִסּוּרֵיהֶם הַגְּדוֹלִים, וְהִתְפַּלַּלְתִּי בַּעֲדָם.
אַךְ אֱלֹהִים גָּזַר עֲלֵיהֶם לִהְיוֹת מִתַּחַת
לָאָרֶץ, עַד שֶׁיִּתַּמּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ
(הַקַּיָּמִים) לְעוֹלְמֵי עַד. [6]וְאָמַרְתִּי: לָמָּה
תְּחַכּוּ, אַחַי? לָמָּה אֵינְכֶם מְשָׁרְתִים לִפְנֵי
אֱלֹהִים, וְלֹא הִגַּשְׁתֶּם אֶת עֲבוֹדַתְכֶם
לְפָנָיו, פֶּן תַּכְעִיסוּ אֶת אֱלֹהֵיכֶם עַד תֹּם?
[7]הֵם שָׁמְעוּ לְתוֹכַחְתִּי וְדִבְּרוּ אֶל אַרְבַּע
הַמַּעֲרָכוֹת אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם. וְהִנֵּה, בְּעוֹדִי
עוֹמֵד עִם שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים, תָּקְעוּ אַרְבָּעָה
שׁוֹפָרוֹת יַחְדָּו בְּקוֹל גָּדוֹל, וְהַגְּרִיגוֹרִי
פָּצְחוּ בְּשִׁירָה בְּקוֹל אֶחָד, וְקוֹלָם עָלָה
לִפְנֵי אֱלֹהִים בְּתַחֲנוּנִים וּבְרֶגֶשׁ.

פרק יט

הרקיע השישי: שבעה מחנות המלאכים

[1] מִשָּׁם נִטְלוּנִי הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה וּנְשָׂאוּנִי אֶל הָרָקִיעַ הַשִּׁשִּׁי. שָׁם רָאִיתִי שִׁבְעָה מַחֲנוֹת מַלְאָכִים, זוֹהֲרִים מְאֹד וּמְפֹאָרִים מְאֹד. פְּנֵיהֶם זָרְחוּ מִזֹּהַר הַשֶּׁמֶשׁ וְנָצְצוּ, וְלֹא הָיָה הֶבְדֵּל בֵּינֵיהֶם, לֹא בַּפָּנִים, לֹא בַּהֲלִיכוֹת וְלֹא בַּלְּבוּשׁ. הֵם קוֹבְעִים אֶת הַסְּדָרִים, לוֹמְדִים אֶת מַהֲלְכֵי הַכּוֹכָבִים, אֶת חִלּוּפֵי הַיָּרֵחַ וְאֶת סִבּוּב הַשֶּׁמֶשׁ, וְאֶת הַנְהָגָתוֹ הַטּוֹבָה שֶׁל הָעוֹלָם. [2] בִּרְאוֹתָם מַעֲשֶׂה רַע הֵם נוֹתְנִים מִצְוֹת וְהוֹרָאוֹת, וְשִׁירָה עֲרֵבָה וְרָמָה, וְכָל שִׁירֵי תְּהִלָּה. [3] אֵלֶּה הֵם שָׂרֵי הַמַּלְאָכִים, הָעוֹמְדִים מֵעַל הַמַּלְאָכִים, וְהֵם מוֹדְדִים אֶת כָּל הַחַיִּים בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. עִמָּהֶם הַמַּלְאָכִים הַמְמֻנִּים עַל הָעוֹנוֹת וְעַל הַשָּׁנִים,

הַמַּלְאָכִים הַמְמֻנִּים עַל הַנְּהָרוֹת וְעַל הַיָּם, הַמְמֻנִּים עַל פְּרִי הָאֲדָמָה, וְהַמַּלְאָכִים הַמְמֻנִּים עַל כָּל עֵשֶׂב, הַנּוֹתְנִים מָזוֹן לַכֹּל, לְכָל נֶפֶשׁ חַיָּה; וְהַמַּלְאָכִים הַכּוֹתְבִים אֶת כָּל נַפְשׁוֹת בְּנֵי הָאָדָם, אֶת כָּל מַעֲשֵׂיהֶם וְאֶת חַיֵּיהֶם לִפְנֵי אֱלֹהִים. בֵּינֵיהֶם שִׁשָּׁה פְּנִיקְסִים, שִׁשָּׁה כְּרוּבִים וְשִׁשָּׁה מְבַעֲלֵי שֵׁשׁ הַכְּנָפַיִם, הַשָּׁרִים תָּמִיד בְּקוֹל אֶחָד שִׁיר אֶחָד. אֵין לְתָאֵר אֶת שִׁירָתָם, וְהֵם שְׂמֵחִים לִפְנֵי אֱלֹהִים, לַהֲדוֹם רַגְלָיו.

פרק כ

הרקיע השביעי: מחנות האש

[1] שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים הֵרִימוּנִי מִשָּׁם אֶל הָרָקִיעַ הַשְּׁבִיעִי, וְרָאִיתִי שָׁם אוֹר גָּדוֹל מְאֹד, וּמַחֲנוֹת אֵשׁ שֶׁל שָׂרֵי מַלְאָכִים גְּדוֹלִים,

כֹּחוֹת שֶׁאֵין לָהֶם גּוּף, שִׁלְטוֹנוֹת, סְדָרִים
וּמֶמְשָׁלוֹת, כְּרוּבִים וּשְׂרָפִים, כִּסְאוֹת
וְרַבֵּי עֵינַיִם, תִּשְׁעָה גְּדוּדִים, וְאֶת תַּחֲנוֹת
הָאוֹר שֶׁל יוֹאָנִיט. יָרֵאתִי, וְהִתְחַלְתִּי
לִרְעֹד מֵאֵימָה גְּדוֹלָה. הָאֲנָשִׁים לָקְחוּ
אוֹתִי, הוֹלִיכוּנִי אַחֲרֵיהֶם וְאָמְרוּ לִי:
[2] חֲזַק, חֲנוֹךְ, אַל תִּירָא! וְהֶרְאוּ לִי אֶת
אֱלֹהִים מֵרָחוֹק, יוֹשֵׁב עַל כִּסְאוֹ הָרָם
מְאֹד. וּמָה בָּרָקִיעַ הָעַשִׁירִי? הֲלֹא שָׁם
שׁוֹכֵן אֱלֹהִים. [3] בָּרָקִיעַ הָעַשִׁירִי שׁוֹכֵן
אֱלֹהִים, וּבַלָּשׁוֹן הָעִבְרִית נִקְרָא הָרָקִיעַ
הַזֶּה עֲרָבוֹת. [4] כָּל צִבְאוֹת הַשָּׁמַיִם הָיוּ
בָּאִים וְעוֹמְדִים עַל עֶשֶׂר הַמַּדְרֵגוֹת, אִישׁ
כְּדַרְגָּתוֹ, מִשְׁתַּחֲוִים לֵאלֹהִים, וְשָׁבִים אֶל
מְקוֹמוֹתֵיהֶם בְּשִׂמְחָה וּבְאֹשֶׁר, שָׁרִים

שִׁירִים בְּאוֹר שֶׁאֵין לוֹ גְּבוּל, בְּקוֹלוֹת דַּקִּים וְרַכִּים, וּמְשָׁרְתִים אוֹתוֹ בְּהָדָר.

פרק כא

חנוך נשאר לבדו, וגבריאל מביא אותו לפני אלוהים

[1] הַכְּרוּבִים וְהַשְּׂרָפִים הָעוֹמְדִים סְבִיב הַכִּסֵּא, בַּעֲלֵי שֵׁשׁ הַכְּנָפַיִם וְרַבֵּי הָעֵינַיִם, אֵינָם מָשִׁים מִשָּׁם. הֵם עוֹמְדִים לִפְנֵי אֱלֹהִים, עוֹשִׂים אֶת רְצוֹנוֹ, מְכַסִּים אֶת כָּל כִּסְאוֹ וְשָׁרִים לְפָנָיו בְּקוֹל רַךְ: קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ אֱלֹהִים, מוֹשֵׁל הַצְּבָאוֹת, מְלֵאִים הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ. [2] כִּרְאוֹתִי אֶת כָּל אֵלֶּה, אָמְרוּ לִי הָאֲנָשִׁים: חֲנוֹךְ, עַד כָּאן צִוּוּנוּ לָלֶכֶת עִמָּךְ. וְהָאֲנָשִׁים הָלְכוּ מֵעִמִּי, וּמֵאָז לֹא רְאִיתִים עוֹד. [3] נוֹתַרְתִּי לְבַדִּי בִּקְצֵה הָרָקִיעַ הַשְּׁבִיעִי. יָרֵאתִי, נָפַלְתִּי עַל פָּנַי וְאָמַרְתִּי בְּלִבִּי:

אוֹי לִי, מָה הָיָה לִי? [4]אֱלֹהִים שָׁלַח אֶחָד
מִנִּכְבָּדָיו, אֶת גַּבְרִיאֵל, מִשָּׂרֵי הַמַּלְאָכִים,
וְהוּא אָמַר לִי: חֲזַק, חֲנוּךְ, אַל תִּירָא.
קוּם וַעֲמֹד לִפְנֵי אֱלֹהִים לְעוֹלָם. קוּם
וּבוֹא עִמִּי. [5]עָנִיתִי לוֹ וְאָמַרְתִּי בְּלִבִּי:
אֱלֹהַי, נַפְשִׁי יָצְאָה מִמֶּנִּי מֵרֹב פַּחַד
וּרְעָדָה. קָרָאתִי לָאֲנָשִׁים שֶׁהֶעֱלוּנִי אֶל
הַמָּקוֹם הַזֶּה, כִּי עֲלֵיהֶם נִשְׁעַנְתִּי, וְעִמָּהֶם
אֵלֵךְ לִפְנֵי אֱלֹהִים. [6]גַּבְרִיאֵל נָשָׂא אוֹתִי
כְּעָלֶה הַנִּשָּׂא בָּרוּחַ, וְהֶעֱמִידַנִי לִפְנֵי
אֱלֹהִים. [7]רָאִיתִי אֶת הָרָקִיעַ הַשְּׁמִינִי,
הַנִּקְרָא בַּלָּשׁוֹן הָעִבְרִית מַזָּלוֹת. הוּא
מַחֲלִיף אֶת הָעוֹנוֹת, אֶת הַיֹּבֶשׁ וְאֶת
הַלַּחוּת, וְאֶת שְׁנֵים עָשָׂר הַמַּזָּלוֹת אֲשֶׁר
בְּגַלְגַּל הָרָקִיעַ, הַשּׁוֹכְנִים מֵעַל הָרָקִיעַ
הַשְּׁבִיעִי. [8]וְרָאִיתִי אֶת הָרָקִיעַ הַתְּשִׁיעִי,

הַנִּקְרָא בְּעִבְרִית כּוֹכָבִים, וְשָׁם מְעוֹנוֹתֵיהֶם הַשְּׁמִימִיִּים שֶׁל שְׁנֵים עָשָׂר הַמַּזָּלוֹת אֲשֶׁר בְּגַלְגַּל הָרָקִיעַ.

פרק כב

הרקיע העשירי: מראה פני אלוהים

[1] בָּרָקִיעַ הָעֲשִׂירִי, הַנִּקְרָא עֲרָבוֹת, רָאִיתִי אֶת מַרְאֵה פְּנֵי אֱלֹהִים: כְּבַרְזֶל שֶׁלְּבֵן בָּאֵשׁ וְהוּצָא מִמֶּנָּה, מַתִּיז נִיצוֹצוֹת וּבוֹעֵר. [2] כָּךְ (בְּרֶגַע אֶחָד שֶׁל נֶצַח) רָאִיתִי אֶת פְּנֵי אֱלֹהִים. אַךְ פְּנֵי אֱלֹהִים אֵין לְתָאֳרָם: מֻפְלָאִים הֵם, מְעוֹרְרֵי יִרְאָה מְאֹד, וְנוֹרָאִים עַד מְאֹד. [3] וּמִי אֲנִי כִּי אֲסַפֵּר עַל הֲוָיָתוֹ שֶׁל אֱלֹהִים, שֶׁאֵין לָהּ מִלִּים, וְעַל פָּנָיו הַמֻּפְלָאִים כָּל כָּךְ? לֹא אוּכַל לְסַפֵּר אֶת שֶׁפַע הוֹרָאוֹתָיו וְאֶת קוֹלוֹתָיו הַשּׁוֹנִים. כִּסֵּא אֱלֹהִים גָּדוֹל

מְאֹד, וְלֹא נַעֲשָׂה בִּידֵי אָדָם. וְלֹא אוּכַל
לְסַפֵּר אֶת מִסְפַּר הָעוֹמְדִים סְבִיבוֹ,
מַחֲנוֹת כְּרוּבִים וּשְׂרָפִים, אַף לֹא אֶת
שִׁירָתָם שֶׁאֵינָהּ פּוֹסֶקֶת וְאֶת יָפְיוֹ שֶׁאֵינוֹ
מִשְׁתַּנֶּה. וּמִי יְסַפֵּר אֶת גְּדֻלַּת כְּבוֹדוֹ,
שֶׁאֵין לָהּ מִלִּים? [4]נֶפַלְתִּי עַל פָּנַי
וְהִשְׁתַּחֲוֵיתִי לֵאלֹהִים, וֵאלֹהִים אָמַר לִי
בְּפִיו: [5]חֲזַק, חֲנוֹךְ, אַל תִּירָא. קוּם וַעֲמֹד
לְפָנַי לְעוֹלָם. [6]מִיכָאֵל, שַׂר הַצָּבָא
הָעֶלְיוֹן, הֵקִים אוֹתִי וֶהֱבִיאַנִי לִפְנֵי
אֱלֹהִים. [7]אֱלֹהִים אָמַר לְמִשְׁרָתָיו, לְמַעַן
יִבְחַן אוֹתָם: יַעֲמֹד חֲנוֹךְ לְפָנַי לְעוֹלָם.
וְהַנִּכְבָּדִים הִשְׁתַּחֲווּ לֵאלֹהִים וְאָמְרוּ:
יָבוֹא חֲנוֹךְ, כִּדְבָרְךָ. [8]אֱלֹהִים אָמַר
לְמִיכָאֵל: לֵךְ, הַפְשֵׁט אֶת חֲנוֹךְ מִבְּגָדָיו
הָאַרְצִיִּים, מְשַׁח אוֹתוֹ בְּשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה

הֶעָרֵב שֶׁלִּי, וְהַלְבֵּשׁ אוֹתוֹ בִּבְגָדֵי כְּבוֹדִי.
9 מִיכָאֵל עָשָׂה כֵּן, כַּאֲשֶׁר אָמַר לוֹ
אֱלֹהִים. הוּא מָשַׁח אוֹתִי וְהִלְבִּישׁ אוֹתִי.
מַרְאֵה הַשֶּׁמֶן הַזֶּה עוֹלֶה עַל הָאוֹר
הַגָּדוֹל; הוּא כְּטַל עֶרֶב, רֵיחוֹ עָדִין, וְהוּא
זוֹהֵר כְּקֶרֶן שֶׁמֶשׁ. הִבַּטְתִּי בְּעַצְמִי, וְהִנֵּה
הָיִיתִי כְּאֶחָד מִנִּכְבָּדָיו. 10 אֱלֹהִים קָרָא
לְאֶחָד מִשָּׂרֵי מַלְאָכָיו, פְּרָבוּאֵל שְׁמוֹ,
שֶׁחָכְמָתוֹ מְהִירָה מִשֶּׁל כָּל שְׁאָר שָׂרֵי
הַמַּלְאָכִים, וְהוּא הַכּוֹתֵב אֶת כָּל מַעֲשֵׂי
אֱלֹהִים. אָמַר אֱלֹהִים לִפְרָבוּאֵל: הוֹצֵא
אֶת הַסְּפָרִים מֵאוֹצְרוֹתַי, וְאֶת קֻלְמוֹס
הַכְּתִיבָה הַמְּהִירָה, וְתֵן אוֹתוֹ לַחֲנוֹךְ.
וּמְסֹר לוֹ מִיָּדְךָ אֶת הַסְּפָרִים הַנִּבְחָרִים
וְהַמְנַחֲמִים.

פרק כג

חנוך כותב שלוש מאות שישים ושישה ספרים

[1] פְּרָבוּאֵל סִפֵּר לִי אֶת כָּל מַעֲשֵׂי
הַשָּׁמַיִם, הָאָרֶץ וְהַיָּם, וְאֶת כָּל הַיְסוֹדוֹת,
אֶת מַעַבְרֵיהֶם וְאֶת מַהֲלְכֵיהֶם; אֶת
קוֹלוֹת הָרְעָמִים; אֶת הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ;
אֶת מַהֲלְכֵי הַכּוֹכָבִים וְאֶת חִלּוּפֵיהֶם;
אֶת הָעוֹנוֹת, הַשָּׁנִים, הַיָּמִים וְהַשָּׁעוֹת;
אֶת מוֹצָא הָרוּחוֹת; אֶת מִסְפַּר
הַמַּלְאָכִים וְאֶת סִדְרֵי שִׁירֵיהֶם; וְאֶת כָּל
עִנְיְנֵי בְּנֵי הָאָדָם, אֶת לְשׁוֹן כָּל שִׁיר וְאֶת
חַיֵּי הָאָדָם, אֶת הַמִּצְוֹת, אֶת הַהוֹרָאוֹת
וְאֶת הַשִּׁירִים עַרְבֵי הַקּוֹל, וְאֶת כָּל אֲשֶׁר
רָאוּי לִלְמֹד. [2] פְּרָבוּאֵל אָמַר לִי: אֶת כָּל
אֲשֶׁר סִפַּרְתִּי לְךָ, כָּתַבְנוּ. וְעַתָּה שֵׁב
וּכְתֹב אֶת כָּל נַפְשׁוֹת בְּנֵי הָאָדָם, כְּכָל
שֶׁיִּוָּלְדוּ מֵהֶם, וְאֶת הַמְּקוֹמוֹת שֶׁהוּכְנוּ

לָהֶם לָנֶצַח. כִּי כָּל הַנְּפָשׁוֹת הוּכְנוּ לָנֶצַח עוֹד בְּטֶרֶם נוֹצַר הָעוֹלָם. [3]כָּךְ עָבְרוּ פַּעֲמַיִם שְׁלוֹשִׁים יוֹם וּשְׁלוֹשִׁים לַיְלָה, וְכָתַבְתִּי הַכֹּל בְּדִיּוּק, שְׁלוֹשׁ מֵאוֹת שִׁשִּׁים וְשִׁשָּׁה סְפָרִים.

חלק שני

סודות הבריאה

✦ ✦ ✦

פרק כד

אלוהים מגלה לחנוך את סוד הבריאה

[1] אֱלֹהִים קָרָא לִי וְאָמַר: חֲנוֹךְ, שֵׁב לִשְׁמֹאלִי, עִם גַּבְרִיאֵל. [2] הִשְׁתַּחֲוֵיתִי לֵאלֹהִים, וֵאלֹהִים דִּבֵּר אֵלַי: חֲנוֹךְ אָהוּבִי, כָּל אֲשֶׁר אַתָּה רוֹאֶה, כָּל הַדְּבָרִים הָעוֹמְדִים בִּשְׁלֵמוּתָם, אֲסַפֵּר לְךָ עֲלֵיהֶם מִלִּפְנֵי הָרִאשִׁית עַצְמָהּ: אֶת כָּל אֲשֶׁר בָּרָאתִי מִן הָאַיִן, וְאֶת הַנִּרְאִים (הַנַּשְׁמִיִּים) מִן הַבִּלְתִּי נִרְאִים (הָרוּחָנִיִּים). [3] שְׁמַע, חֲנוֹךְ, וְשִׂים אֶל לִבְּךָ אֶת דְּבָרַי אֵלֶּה. כִּי אַף לְמַלְאָכַי לֹא גִּלִּיתִי אֶת סוֹדִי; לֹא סִפַּרְתִּי לָהֶם עַל רֵאשִׁיתָם, וְלֹא עַל מַלְכוּתִי שֶׁאֵין לָהּ

סוֹף, וְהֵם לֹא הֵבִינוּ אֶת מַעֲשֵׂה בְּרִיאָתִי, שֶׁעָלָיו אֲנִי מְסַפֵּר לְךָ הַיּוֹם. [4]כִּי בְּטֶרֶם הָיָה דָּבָר נִרְאֶה (גַּשְׁמִי), הָיִיתִי מִתְהַלֵּךְ לְבַדִּי בֵּין הַבִּלְתִּי נִרְאִים (הָרוּחָנִיִּים), כַּשֶּׁמֶשׁ מִמִּזְרָח לְמַעֲרָב וּמִמַּעֲרָב לְמִזְרָח. [5]אַךְ גַּם לַשֶּׁמֶשׁ יֵשׁ מְנוּחָה בְּתוֹכָהּ, וַאֲנִי לֹא מָצָאתִי מְנוּחָה, כִּי בָּרָאתִי אֶת הַכֹּל. אָז עָלָה בְּמַחְשַׁבְתִּי לְהַנִּיחַ יְסוֹדוֹת וְלִבְרֹא בְּרִיאָה נִרְאֵית (גַּשְׁמִית).

פרק כה

ראשית הבריאה: הנראה מן הבלתי נראה

[1]צִוִּיתִי בַּמַּעֲמַקִּים הַתַּחְתּוֹנִים שֶׁיֵּרְדוּ הַנִּרְאִים (הַגַּשְׁמִיִּים) מִתּוֹךְ הַבִּלְתִּי נִרְאִים (הָרוּחָנִיִּים). אָז יָרַד אֲדוֹיִל, גָּדוֹל מְאֹד. הִבַּטְתִּי בּוֹ, וְהִנֵּה בְּבִטְנוֹ אוֹר גָּדוֹל. [2]אָמַרְתִּי לוֹ: הִבָּקַע, אֲדוֹיִל, וְיֵצֵא מִמְּךָ

הַנִּרְאֶה (הַנִּשְׁמִע). [3]הוּא נִבְקַע, וְיָצָא אוֹר גָּדוֹל. אֲנִי הָיִיתִי בְּתוֹךְ הָאוֹר הַגָּדוֹל, וּכְשֶׁם שֶׁאוֹר נוֹלָד מֵאוֹר, כָּךְ יָצָא עִדָּן גָּדוֹל, וְגִלָּה אֶת כָּל הַבְּרִיאָה שֶׁחָשַׁבְתִּי לִבְרֹא. [4]וְרָאִיתִי כִּי טוֹב. [5]הֵקַמְתִּי לִי כִּסֵּא, יָשַׁבְתִּי עָלָיו, וְאָמַרְתִּי לָאוֹר: עֲלֵה מִשָּׁם מַעְלָה, עֲמֹד עַל מְכוֹנְךָ גָּבוֹהַּ מֵעַל הַכִּסֵּא, וֶהְיֵה יְסוֹד לַדְּבָרִים הָעֶלְיוֹנִים. [6]מֵעַל הָאוֹר אֵין דָּבָר אַחֵר. אָז הִתְרוֹמַמְתִּי וְהִבַּטְתִּי מֵעַל כִּסְאִי.

פרק כו

ארכס, יסוד הדברים התחתונים

[1]קָרָאתִי שֵׁנִית אֶל הַמַּעֲמַקִּים הַתַּחְתּוֹנִים, וְאָמַרְתִּי: יֵצֵא אַרְכַס, מוּצָק. וְהוּא יָצָא מוּצָק מִתּוֹךְ הַבִּלְתִּי נִרְאֶה (הָרוּחָנִי). [2]אַרְכַס יָצָא, מוּצָק, כָּבֵד

וְאָדָם מְאֹד. [3]אָמַרְתִּי: הִפָּתַח, אַרְכַּס, וְיִוָּלֵד מִמְּךָ דָּבָר. הוּא נִבְקַע, וְיָצָא עִדָּן גָּדוֹל מְאֹד וְאָפֵל מְאֹד, הַנּוֹשֵׂא בְּתוֹכוֹ אֶת בְּרִיאַת כָּל הַדְּבָרִים הַתַּחְתּוֹנִים. רָאִיתִי כִּי טוֹב, וְאָמַרְתִּי לוֹ: [4]רֵד מִשָּׁם מַטָּה, עָמֹד עַל מְכוֹנְךָ, וֶהֱיֵה יְסוֹד לַדְּבָרִים הַתַּחְתּוֹנִים. וְכֵן הָיָה: הוּא יָרַד, עָמַד עַל מְכוֹנוֹ, וְנַעֲשָׂה יְסוֹד לַדְּבָרִים הַתַּחְתּוֹנִים. מִתַּחַת לַחֹשֶׁךְ אֵין דָּבָר אַחֵר.

פרק כז

הבדלת האור מן החושך

[1]צִוִּיתִי לָקַחַת מִן הָאוֹר וּמִן הַחֹשֶׁךְ, וְאָמַרְתִּי: הֱיֵה סָמִיךְ! וְכֵן הָיָה. פָּרַשְׂתִּי אוֹתוֹ עִם הָאוֹר, וְהוּא נַעֲשָׂה מַיִם. פָּרַשְׂתִּי אוֹתוֹ עַל הַחֹשֶׁךְ, מִתַּחַת לָאוֹר, וְאָז כּוֹנַנְתִּי אֶת הַמַּיִם, הִיא הַתְּהוֹם שֶׁאֵין

לָה קַרְקָעִית. עָשִׂיתִי יְסוֹד שֶׁל אוֹר סְבִיב
הַמַּיִם, בָּרָאתִי שִׁבְעָה מַעְגָּלִים מִבִּפְנִים,
וְיָצַרְתִּי אֶת הַמַּיִם כִּגְבִישׁ, לַח וְיָבֵשׁ,
כְּעֵין הַזְּכוּכִית, וְאֶת סִבּוּבָם שֶׁל הַמַּיִם
וְשֶׁל שְׁאָר הַיְסוֹדוֹת. הֶרְאֵיתִי לְכָל אֶחָד
מֵהֶם אֶת דַּרְכּוֹ, וְאֶת שִׁבְעַת הַכּוֹכָבִים,
אִישׁ בִּרְקִיעוֹ, לְמַעַן יֵלְכוּ כָּךְ. וָרָאִיתִי כִּי
טוֹב. [2]הִבְדַּלְתִּי בֵּין הָאוֹר לְבֵין הַחֹשֶׁךְ,
בְּתוֹךְ הַמַּיִם, לְכָאן וּלְכָאן, וְאָמַרְתִּי
לָאוֹר כִּי יִהְיֶה יוֹם, וְלַחֹשֶׁךְ כִּי יִהְיֶה
לַיְלָה. וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר, יוֹם רִאשׁוֹן.

פרק כח

הארץ והתהום

[1]אַחַר כָּךְ כּוֹנַנְתִּי אֶת מַעְגַּל הַשָּׁמַיִם,
וְצִוִּיתִי כִּי יִקָּווּ הַמַּיִם הַתַּחְתּוֹנִים אֲשֶׁר
מִתַּחַת לַשָּׁמַיִם אֶל מָקוֹם אֶחָד, וְכִי

הַתְּהוּ יִהְיֶה לְיַבָּשָׁה. וְכֵן הָיָה. [2]מִן הַגַּלִּים בָּרָאתִי סֶלַע קָשֶׁה וְגָדוֹל, וּמִן הַסֶּלַע עָרַמְתִּי אֶת הַיַּבָּשָׁה. לַיַּבָּשָׁה קָרָאתִי אֶרֶץ, וּלְתוֹךְ הָאָרֶץ קָרָאתִי תְּהוֹם, הוּא הַמָּקוֹם שֶׁאֵין לוֹ קַרְקָעִית. כִּנַּסְתִּי אֶת הַיָּם אֶל מָקוֹם אֶחָד וַאֲסַרְתִּיו בְּעֹל. [3]אָמַרְתִּי לַיָּם: הִנֵּה אֲנִי נוֹתֵן לְךָ גְּבוּלוֹת עוֹלָם, וְלֹא תִּפְרֹץ מִן הַחֲלָקִים שֶׁמֵּהֶם נוֹצַרְתָּ. [4]כָּךְ כּוֹנַנְתִּי אֶת הָרָקִיעַ. לַיּוֹם הַזֶּה קָרָאתִי לִי "הַנִּבְרָא הָרִאשׁוֹן" [יוֹם רִאשׁוֹן].

פרק כט

צבאות השמיים ומרד השטן (היום השני)

[1]לְכָל צְבָאוֹת הַשָּׁמַיִם יָצַרְתִּי אֶת דְּמוּתָהּ וְאֶת מַהוּתָהּ שֶׁל הָאֵשׁ. עֵינִי הִבִּיטָה בַּסֶּלַע הַקָּשֶׁה וְהַמּוּצָק מְאֹד, וּמִבְּרַק עֵינִי

קִבֵּל הַבָּרָק אֶת טִבְעוֹ הַמְּפִלָּא: הוּא אֵשׁ
בְּתוֹךְ מַיִם וּמַיִם בְּתוֹךְ אֵשׁ, וְאֵין הָאֶחָד
מְכַבֶּה אֶת רֵעֵהוּ וְאֵין הוּא מְיַבֵּשׁ אוֹתוֹ.
עַל כֵּן הַבָּרָק בָּהִיר מִן הַשֶּׁמֶשׁ, רַךְ מִן
הַמַּיִם וּמוּצָק מִן הַסֶּלַע הַקָּשֶׁה. [2]מִן
הַסֶּלַע חָצַבְתִּי אֵשׁ גְּדוֹלָה, וּמִן הָאֵשׁ
בָּרָאתִי אֶת סִדְרֵי עֲשֶׂרֶת צִבְאוֹת
הַמַּלְאָכִים שֶׁאֵין לָהֶם גּוּף. כְּלֵי נִשְׁקָם
אֵשׁ, וּלְבוּשָׁם לֶהָבָה בּוֹעֶרֶת. וְצִוִּיתִי כִּי
יַעֲמֹד אִישׁ אִישׁ בִּמְקוֹמוֹ, כַּסֵּדֶר. [3]אַךְ
אֶחָד מִסֵּדֶר הַמַּלְאָכִים, שֶׁפָּנָה עֹרֶף יַחַד
עִם הַסֵּדֶר אֲשֶׁר תַּחְתָּיו, הָגָה מַחְשָׁבָה
שֶׁלֹּא תִּתָּכֵן: לְהַצִּיב אֶת כִּסְאוֹ גָּבוֹהַּ מִן
הֶעָנָנִים אֲשֶׁר מֵעַל הָאָרֶץ, לְמַעַן יִשְׁוֶה
בְּמַעֲלָתוֹ לִגְבוּרָתִי. [4]הִשְׁלַכְתִּי אוֹתוֹ מִן

הַמָּרוֹם עִם מַלְאָכָיו, וּמֵאָז הוּא מְעוֹפֵף בָּאֲוִיר בִּלִי הֶרֶף, מֵעַל הַתְּהוֹם.

פרק ל

ימי הבריאה ובריאת האדם

[1]בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי צִוִּיתִי עַל הָאָרֶץ לְהַצְמִיחַ עֵצִים גְּדוֹלִים נוֹשְׂאֵי פְּרִי, וְהָרִים, וְזֶרַע לִזְרִיעָה. נָטַעְתִּי אֶת גַּן הָעֵדֶן, גָּדַרְתִּי אוֹתוֹ, וְהִצַּבְתִּי בּוֹ מַלְאָכִים לוֹהֲטִים, שׁוֹמְרִים חֲמוּשִׁים. וְכָךְ בָּרָאתִי הִתְחַדְּשׁוּת. [2]וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר, הַיּוֹם הָרְבִיעִי. [3][יוֹם רְבִיעִי] בַּיּוֹם הָרְבִיעִי צִוִּיתִי כִּי יִהְיוּ מְאוֹרוֹת גְּדוֹלִים בְּמַעְגְּלֵי הַשָּׁמַיִם. [4]בַּמַּעְגָּל הָעֶלְיוֹן, הָרִאשׁוֹן, הִצַּבְתִּי אֶת הַכּוֹכָבִים: אֶת קְרוֹנוֹס; בַּשֵּׁנִי אֶת אַפְרוֹדִיטָה; בַּשְּׁלִישִׁי אֶת אָרֵס; בַּחֲמִישִׁי אֶת זֵאוּס; בַּשִּׁשִּׁי אֶת הֶרְמֵס;

וּבַשְּׁבִיעִי אֶת הַקָּטָן, הוּא הַיָּרֵחַ, וְעִטַּרְתִּי
אוֹתוֹ בַּכּוֹכָבִים הַקְּטַנִּים. 5 וּבַמַּעְגָּל
הַתַּחְתּוֹן הִצַּבְתִּי אֶת הַשֶּׁמֶשׁ לְהָאִיר אֶת
הַיּוֹם, וְאֶת הַיָּרֵחַ וְהַכּוֹכָבִים לְהָאִיר אֶת
הַלַּיְלָה. 6 לַשֶּׁמֶשׁ קָבַעְתִּי כִּי תֵּלֵךְ בְּכָל
אֶחָד מִשְּׁנֵים עָשָׂר הַמַּזָּלוֹת, וְקָבַעְתִּי אֶת
סֵדֶר הֶחָדָשִׁים, אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם וְאֶת
חַיֵּיהֶם, אֶת רַעֲמֵיהֶם וְאֶת סִימָנֵי
שְׁעוֹתֵיהֶם, כֵּיצַד יָבוֹאוּ זֶה אַחַר זֶה.
7 וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר, הַיּוֹם הַחֲמִישִׁי.
8 [יוֹם חֲמִישִׁי] בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי צִוִּיתִי עַל
הַיָּם לְהוֹצִיא דָּגִים, וְעוֹף כָּנָף לְמִינֵהוּ,
וְכָל חַיָּה הָרוֹמֶשֶׂת עַל הָאָרֶץ, הַהוֹלֶכֶת
עַל אַרְבַּע וְהַמְעוֹפֶפֶת בָּאֲוִיר, זָכָר
וּנְקֵבָה, וְכָל נֶפֶשׁ אֲשֶׁר רוּחַ חַיִּים בְּאַפָּהּ.
9 וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר, הַיּוֹם הַשִּׁשִּׁי.

10 [יוֹם שִׁשִּׁי] בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי צִוִּיתִי עַל
חָכְמָתִי לִבְרֹא אֶת הָאָדָם מִשִּׁבְעָה
חֳמָרִים: הָאֶחָד, בְּשָׂרוֹ מִן הָאֲדָמָה; הַשֵּׁנִי,
דָּמוֹ מִן הַטַּל; הַשְּׁלִישִׁי, עֵינָיו מִן הַשֶּׁמֶשׁ;
הָרְבִיעִי, עַצְמוֹתָיו מִן הָאֶבֶן; הַחֲמִישִׁי,
תְּבוּנָתוֹ מִמְּהִירוּת הַמַּלְאָכִים וּמִן הֶעָנָן;
הַשִּׁשִּׁי, עוֹרְקָיו וּשְׂעָרוֹ מֵעֵשֶׂב הָאָרֶץ;
הַשְּׁבִיעִי, נַפְשׁוֹ מִנְּשִׁימָתִי וּמִן הָרוּחַ.
11 וְנָתַתִּי לוֹ שִׁבְעָה חוּשִׁים: לַבָּשָׂר
שְׁמִיעָה; לָעֵינַיִם רְאִיָּה; לַנֶּפֶשׁ רֵיחַ;
לָעוֹרְקִים מַגָּע; לַדָּם טַעַם; לָעֲצָמוֹת כֹּחַ
עֲמִידָה; וְלַתְּבוּנָה מְתִיקוּת [הֲנָאָה].
12 וְהָגִיתִי אִמְרָה חֲכָמָה: בָּרָאתִי אֶת
הָאָדָם מִן הַטֶּבַע הַבִּלְתִּי נִרְאֶה (הָרוּחָנִי)
וּמִן הַטֶּבַע הַנִּרְאֶה (הַגַּשְׁמִי). מִשְּׁנֵיהֶם
בָּאִים מוֹתוֹ, חַיָּיו וּדְמוּתוֹ. הוּא יוֹדֵעַ

לְדַבֵּר כְּאַחַד הַבְּרוּאִים; קָטָן בִּגְדֻלָּתוֹ,
וְשׁוּב גָּדוֹל בְּקַטְנוּתוֹ. הִצַּבְתִּי אוֹתוֹ עַל
הָאָרֶץ, מַלְאָךְ שֵׁנִי, נִכְבָּד, גָּדוֹל וּמְפֹאָר,
וּמִנִּיתִי אוֹתוֹ לְמוֹשֵׁל, לִמְשֹׁל בָּאָרֶץ
וְלִהְיוֹת לוֹ חָכְמָתִי. וְלֹא הָיָה כָּמוֹהוּ עַל
הָאָרֶץ בְּכָל בְּרוּאַי. [13]קָבַעְתִּי לוֹ שֵׁם
מֵאַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם, מִמִּזְרָח,
מִמַּעֲרָב, מִדָּרוֹם וּמִצָּפוֹן, וְקָבַעְתִּי לוֹ
אַרְבָּעָה כּוֹכָבִים מְיֻחָדִים. קָרָאתִי אֶת
שְׁמוֹ אָדָם, וְהֶרְאֵיתִי לוֹ אֶת שְׁתֵּי
הַדְּרָכִים, אֶת הָאוֹר וְאֶת הַחֹשֶׁךְ, וְאָמַרְתִּי
לוֹ: [14]זֶה טוֹב, וְזֶה רַע. לְמַעַן אֵדַע אִם
אַהֲבָה בּוֹ אֵלַי אוֹ שִׂנְאָה, וּלְמַעַן יִוָּדַע מִי
מְזַרְעוֹ אוֹהֵב אוֹתִי. [15]כִּי אֲנִי רָאִיתִי אֶת
טִבְעוֹ, אַךְ הוּא לֹא רָאָה אֶת טִבְעוֹ שֶׁלּוֹ.
עַל כֵּן, בַּאֲשֶׁר אֵינוֹ רוֹאֶה, יֶחֱטָא חֵטְא

כָּבֵד יוֹתֵר. וְאָמַרְתִּי: אַחֲרֵי הַחֵטְא, מָה
יֵּשׁ מִלְּבַד הַמָּוֶת? [16]הִפַּלְתִּי עָלָיו
תַּרְדֵּמָה, וְהוּא נִרְדַּם. לָקַחְתִּי מִמֶּנּוּ צֵלָע
וּבָרָאתִי לוֹ אִשָּׁה, לְמַעַן יָבוֹא אֵלָיו הַמָּוֶת
בְּיַד אִשְׁתּוֹ. לָקַחְתִּי אֶת מִלָּתוֹ הָאַחֲרוֹנָה
וְקָרָאתִי אֶת שְׁמָהּ "אֵם", הִיא חַוָּה.

פרק לא

השטן מפתה את חוה

[1]אָדָם חַי עַל הָאָרֶץ, וַאֲנִי נָטַעְתִּי גַּן
בְּעֵדֶן, מִקֶּדֶם, לְמַעַן יִשְׁמֹר אֶת הַבְּרִית
וִיקַיֵּם אֶת הַמִּצְוָה. [2]פָּתַחְתִּי לְפָנָיו אֶת
הַשָּׁמַיִם, לְמַעַן יִרְאֶה אֶת הַמַּלְאָכִים
שָׂרִים אֶת שִׁירַת הַנִּצָּחוֹן, וְאֶת הָאוֹר
שֶׁאֵין בּוֹ אֲפֵלָה. [3]הוּא הָיָה בְּגַן הָעֵדֶן כָּל
הָעֵת. וְהַשָּׂטָן הֵבִין כִּי בִּרְצוֹנִי לִבְרֹא
עוֹלָם נוֹסָף, כִּי אָדָם הָיָה אָדוֹן עַל

הָאָרֶץ, לִמְשֹׁל בָּהּ וְלִשְׁלֹט בָּהּ. [4]הַשָּׂטָן הוּא הָרוּחַ הָרָעָה שֶׁל הַמְּקוֹמוֹת הַתַּחְתּוֹנִים. בְּבָרְחוֹ מִן הַשָּׁמַיִם נַעֲשָׂה לְסוֹטוֹנָה, כִּי שְׁמוֹ הָיָה שַׂטַנְאֵל. כָּךְ נַעֲשָׂה שׁוֹנֶה מִן הַמַּלְאָכִים, אַךְ טִבְעוֹ לֹא שִׁנָּה אֶת תְּבוּנָתוֹ: עוֹדֶנּוּ מֵבִין מַהוּ צֶדֶק וּמַהוּ חֵטְא. [5]הוּא הֵבִין אֶת הַדִּין שֶׁנִּגְזַר עָלָיו וְאֶת הַחֵטְא שֶׁחָטָא לְפָנִים, וְעַל כֵּן חָרַשׁ מְזִמָּה עַל אָדָם. בִּדְמוּת כָּזֹאת בָּא וּפִתָּה אֶת חַוָּה, אַךְ בְּאָדָם לֹא נָגַע. [6]אֲנִי קִלַּלְתִּי אֶת הַבַּעֲרוּת; אַךְ אֶת אֲשֶׁר בֵּרַכְתִּי לְפָנִים, אוֹתָם לֹא קִלַּלְתִּי. לֹא קִלַּלְתִּי אֶת הָאָדָם, לֹא אֶת הָאֲדָמָה וְלֹא בְּרוּאִים אֲחֵרִים, רַק אֶת פְּרִיוֹ הָרַע שֶׁל הָאָדָם וְאֶת מַעֲשָׂיו.

פרק לב

היום השביעי – השבת

[1] אָמַרְתִּי לוֹ: עָפָר אַתָּה, וְאֶל הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר מִמֶּנָּה לְקַחְתִּיךָ תָּשׁוּב. לֹא אַשְׁמִיד
אוֹתְךָ; אֲשַׁלֵּחַ אוֹתְךָ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר
מִמֶּנּוּ לְקַחְתִּיךָ. [2] אָז אוּכַל לָשׁוּב וּלְקַבֶּלְךָ
בְּבוֹאִי הַשֵּׁנִי. [3] בֵּרַכְתִּי אֶת כָּל בְּרוּאַי,
הַנִּרְאִים (הַגַּשְׁמִיִּים) וְהַבִּלְתִּי נִרְאִים
(הָרוּחָנִיִּים). וְאָדָם הָיָה בְּגַן הָעֵדֶן חָמֵשׁ
שָׁעוֹת וּמֶחֱצָה. [4] וּבֵרַכְתִּי אֶת הַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי, הוּא הַשַּׁבָּת, שֶׁבּוֹ שָׁבַת מִכָּל
מְלַאכְתּוֹ.

פרק לג

היום השמיני; אלוהים שולח את חנוך בחזרה לארץ

[1] קָבַעְתִּי גַּם אֶת הַיּוֹם הַשְּׁמִינִי: כִּי הַיּוֹם
הַשְּׁמִינִי יִהְיֶה הַנִּבְרָא הָרִאשׁוֹן אַחֲרֵי

מְלַאכְתִּי; כִּי שִׁבְעַת הַיָּמִים יִסֹּבּוּ בִּדְמוּת
הָאֶלֶף הַשְּׁבִיעִי; וְכִי בְּרֵאשִׁית הָאֶלֶף
הַשְּׁמִינִי יָבוֹא זְמַן שֶׁאֵין לוֹ מִנְיָן וְאֵין לוֹ
סוֹף, בְּלֹא שָׁנִים, בְּלֹא חֳדָשִׁים, בְּלֹא
שָׁבוּעוֹת, בְּלֹא יָמִים וּבְלֹא שָׁעוֹת.
[2] וְעַתָּה, חֲנוֹךְ: כָּל אֲשֶׁר סִפַּרְתִּי לְךָ, כָּל
אֲשֶׁר הֵבַנְתָּ, כָּל אֲשֶׁר רָאִיתָ בַּשָּׁמַיִם, כָּל
אֲשֶׁר רָאִיתָ עַל הָאָרֶץ, וְכָל אֲשֶׁר כָּתַבְתִּי
בַּסְּפָרִים בְּחָכְמָתִי הַגְּדוֹלָה, אֶת כָּל אֵלֶּה
הָגִיתִי וּבָרָאתִי, מִן הַיְסוֹד הָעֶלְיוֹן וְעַד
הַתַּחְתּוֹן וְעַד הַקָּצֶה. וְאֵין יוֹעֵץ וְאֵין יוֹרֵשׁ
לְמַעֲשַׂי. [3] אֲנִי נִצְחִי מֵעַצְמִי, לֹא נַעֲשֵׂיתִי
בְּיָדַיִם, וְאֵין בִּי שִׁנּוּי. [4] מַחְשַׁבְתִּי הִיא
יוֹעֲצִי; חָכְמָתִי וּדְבָרִי הֵם הַמַּעֲשֶׂה; וְעֵינַי
צוֹפוֹת בַּכֹּל, כֵּיצַד הַדְּבָרִים עוֹמְדִים כָּאן
וְרוֹעֲדִים מֵאֵימָה. [5] אִם אַסְתִּיר אֶת פָּנַי,

הַכֹּל יֹאבַד. [6] הִתְבּוֹנֵן, חֲנוֹךְ, וְדַע מִי הוּא
הַמְדַבֵּר אֵלֶיךָ. וְקַח מִשָּׁם אֶת הַסְּפָרִים
שֶׁכָּתַבְתָּ בְּעַצְמְךָ. [7] אֲנִי נוֹתֵן לְךָ אֶת
שְׁמוּאֵל וְאֶת רְגוּאֵל, שֶׁהֶעֱלוּ אוֹתְךָ לְכָאן,
וְאֶת הַסְּפָרִים. רֵד אֶל הָאָרֶץ וְסַפֵּר
לְבָנֶיךָ אֶת כָּל אֲשֶׁר סִפַּרְתִּי לְךָ וְאֶת כָּל
אֲשֶׁר רָאִיתָ, מִן הָרָקִיעַ הַתַּחְתּוֹן וְעַד
כִּסְאִי, וְאֶת כָּל הַצְּבָאוֹת. [8] כִּי אֲנִי בָּרָאתִי
אֶת כָּל הַכּוֹחוֹת, וְאֵין אִישׁ עוֹמֵד נֶגְדִּי
וְאֵין אִישׁ שֶׁאֵינוֹ נִכְנָע לִי. הַכֹּל נִכְנָעִים
לְמַלְכוּתִי וַעֲמֵלִים לְמַעַן שִׁלְטוֹנִי, שֶׁהוּא
שֶׁלִּי לְבַדִּי. [9] תֵּן לָהֶם אֶת הַסְּפָרִים
שֶׁכָּתַבְתָּ בִּכְתַב יָדְךָ, וְהֵם יִקְרְאוּ בָּהֶם,
וְיַכִּירוּ בִּי כִּי אֲנִי בּוֹרֵא הַכֹּל, וְיָבִינוּ כִּי
אֵין אֵל אַחֵר מִלְּבַדִּי. [10] וְיָפִיצוּ אֶת
הַסְּפָרִים שֶׁכָּתַבְתָּ, מִבָּנִים לְבָנִים, מִדּוֹר

לְדוֹר, מֵעַם לְעַם. 11 וְאֶתֵּן לְךָ, חֲנוֹךְ, אֶת מֵלִיצִי, אֶת מִיכָאֵל שַׂר הַצָּבָא הָעֶלְיוֹן, בַּעֲבוּר כִּתְבֵי אֲבוֹתֶיךָ: אָדָם, שֵׁת, אֱנוֹשׁ, קֵינָן, מַהֲלַלְאֵל וְיֶרֶד אָבִיךָ.

פרק לד

חטאי בני האדם והמבול

1 הֵם מָאֲסוּ בְּמִצְוֹתַי וּבְעָלִי. צָמַח זֶרַע נִקְלֶה, שֶׁאֵינוֹ יָרֵא אֶת אֱלֹהִים. הֵם לֹא אָבוּ לְהִשְׁתַּחֲוות לִי, וְהֵחֵלּוּ לְהִשְׁתַּחֲוות לֶאֱלִילֵי הֶבֶל, וְכָפְרוּ בְּאַחְדוּתִי. אֶת הָאָרֶץ כֻּלָּהּ הֶעֱמִיסוּ שֶׁקֶר, עָוֹן וְתוֹעֲבוֹת זִמָּה, אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְכָל מִינֵי רִשְׁעָה טְמֵאָה אַחֶרֶת, שֶׁגְּנַאי לְסַפֵּר בָּהֶן. 2 עַל כֵּן אָבִיא מַבּוּל עַל הָאָרֶץ וְאַשְׁמִיד אֶת כָּל בְּנֵי הָאָדָם, וְהָאָרֶץ כֻּלָּהּ תִּתְפּוֹרֵר יַחְדָּו אֶל תּוֹךְ חֹשֶׁךְ גָּדוֹל.

פרק לה

הספרים יתגלו לנאמנים

[1] הִנֵּה, מִזַּרְעָם יָקוּם דּוֹר אַחֵר, יָמִים רַבִּים אַחֲרֵי כֵּן, אַךְ רַבִּים מֵהֶם לֹא יֵדְעוּ שָׁבְעָה. [2] מִי שֶׁיָּקִים אֶת הַדּוֹר הַהוּא יְגַלֶּה לָהֶם אֶת הַסְּפָרִים שֶׁכָּתַבְתָּ וְאֶת סִפְרֵי אֲבוֹתֶיךָ, לְאֵלֶּה שֶׁעָלָיו לְהַרְאוֹת לָהֶם אֶת מִשְׁמֶרֶת הָעוֹלָם: לָאֲנָשִׁים הַנֶּאֱמָנִים וּלְעוֹשֵׂי רְצוֹנִי, שֶׁאֵינָם נוֹשְׂאִים אֶת שְׁמִי לַשָּׁוְא. [3] הֵם יְסַפְּרוּ לְדוֹר אַחֵר, וְהַקּוֹרְאִים יִכָּבְדוּ אַחֲרֵי כֵּן יוֹתֵר מִן הָרִאשׁוֹנִים.

פרק לו

שלושים יום בבית

[1] וְעַתָּה, חֲנוֹךְ, אֲנִי נוֹתֵן לְךָ שְׁלוֹשִׁים יוֹם לִשְׁהוֹת בְּבֵיתְךָ. סַפֵּר לְבָנֶיךָ וּלְכָל בְּנֵי בֵיתְךָ, לְמַעַן יִשְׁמְעוּ כֻּלָּם מִפִּי אֶת אֲשֶׁר

תְּסַפֵּר לָהֶם, לְמַעַן יִקְרְאוּ וְיָבִינוּ כִּי אֵין
אֵל אַחֵר מִלְּבַדִּי. [2]וּלְמַעַן יִשְׁמְרוּ אֶת
מִצְוֹתַי תָּמִיד, וְיָחֵלוּ לִקְרֹא וְלָשִׂים אֶל
לִבָּם אֶת הַסְּפָרִים שֶׁכָּתַבְתָּ. [3]מִקֵּץ
שְׁלוֹשִׁים יוֹם אֶשְׁלַח אֵלֶיךָ אֶת מַלְאָכִי,
וְהוּא יְקָחֲךָ מִן הָאָרֶץ וּמֵעִם בָּנֶיךָ, אֵלַי.

פרק לז

פני חנוך מוקפאים

[1]אֱלֹהִים קָרָא לְאֶחָד מִן הַמַּלְאָכִים
הַקְּדְמוֹנִים, נוֹרָא וּמְאַיֵּם, וְהֶעֱמִיד אוֹתוֹ
לְצִדִּי. מַרְאֵהוּ לָבָן כַּשֶּׁלֶג, וְיָדָיו כַּקֶּרַח,
כְּמַרְאֵה כְּפוֹר גָּדוֹל. הוּא הִקְפִּיא אֶת
פָּנַי, כִּי לֹא יָכֹלְתִּי לָשֵׂאת אֶת אֵימַת
אֱלֹהִים, כְּשֵׁם שֶׁאֵין לָשֵׂאת אֶת אֵשׁ
הַתַּנּוּר, אֶת חֹם הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶת כְּפוֹר
הָאֲוִיר. [2]אֱלֹהִים אָמַר לִי: חֲנוֹךְ, אִם לֹא

יְקִפְאוּ פָּנֶיךָ כָּאן, לֹא יוּכַל אָדָם לְהַבִּיט בְּפָנֶיךָ.

פרק לח

חנוך יורד לארץ

[1] אֱלֹהִים אָמַר לָאֲנָשִׁים שֶׁהֶעֱלוּנִי בָּרְאשׁוֹנָה: יֵרֵד חֲנוֹךְ עִמָּכֶם אֶל הָאָרֶץ, וְחַכּוּ לוֹ עַד הַיּוֹם הַקָּבוּעַ. [2] וְהֵם הִנִּיחוּ אוֹתִי בַּלַּיְלָה עַל מִטָּתִי. [3] מְתוּשֶׁלַח, שֶׁצִּפָּה לְבוֹאִי וְשָׁמַר יוֹמָם וָלַיְלָה לְיַד מִטָּתִי, נִמְלָא יִרְאָה בְּשָׁמְעוֹ כִּי בָּאתִי. אָמַרְתִּי לוֹ: יֵאָסְפוּ כָּל בְּנֵי בֵּיתִי, וַאֲסַפֵּר לָהֶם הַכֹּל.

חלק שלישי

דברי חנוך אל בניו

✦ ✦ ✦

פרק לט

חנוך מזהיר את בניו

[1] בָּנַי, אֲהוּבַי, שִׁמְעוּ אֶת דִּבְרֵי תּוֹכַחְתּוֹ שֶׁל אֲבִיכֶם, כְּכָל שֶׁהֵם כִּרְצוֹן אֱלֹהִים. [2] נִתַּן לִי לָבוֹא אֲלֵיכֶם הַיּוֹם וּלְהוֹדִיעַ לָכֶם, מִפִּי אֱלֹהִים וְלֹא מִפִּי, אֶת כָּל הַקַּיָּם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר הָיָה, אֶת כָּל הַמִּתְרַחֵשׁ עַתָּה וְאֶת כָּל אֲשֶׁר יִהְיֶה עַד יוֹם הַדִּין. [3] כִּי אֱלֹהִים הֵתִיר לִי לָבוֹא אֲלֵיכֶם. אַתֶּם שׁוֹמְעִים עַתָּה אֶת דִּבְרֵי פִּי, פִּי אָדָם שֶׁגָּדוֹל הוּא בְּעֵינֵיכֶם. וַאֲנִי רָאִיתִי אֶת פְּנֵי אֱלֹהִים: כְּבַרְזֶל שֶׁלְּבֵן בָּאֵשׁ, מַתִּיז נִיצוֹצוֹת וּבוֹעֵר. [4] אַתֶּם מַבִּיטִים עַתָּה בְּעֵינַי, עֵינֵי אָדָם שֶׁרַב

עֶרְכוֹ בְּעֵינֵיכֶם. וַאֲנִי רָאִיתִי אֶת עֵינֵי
אֱלֹהִים, זוֹהֲרוֹת כְּקַרְנֵי הַשֶּׁמֶשׁ וּמְמַלְאוֹת
אֶת עֵינֵי הָאָדָם יִרְאָה. [5]אַתֶּם רוֹאִים
עַתָּה, בָּנַי, אֶת יַד יְמִינוֹ שֶׁל אָדָם הָעוֹזֵר
לָכֶם. וַאֲנִי רָאִיתִי אֶת יַד יְמִינוֹ שֶׁל
אֱלֹהִים, מְמַלֵּאת אֶת הַשָּׁמַיִם בְּעָזְרוֹ לִי.
[6]אַתֶּם רוֹאִים אֶת הֶקֵּף מַעֲשַׂי, שֶׁהוּא
כְּשֶׁלָּכֶם. וַאֲנִי רָאִיתִי אֶת הֶקֵּפוֹ שֶׁל
אֱלֹהִים, בְּלֹא גְּבוּל, שָׁלֵם, וְאֵין לוֹ סוֹף.
[7]אַתֶּם שׁוֹמְעִים אֶת דִּבְרֵי פִּי, כְּשֵׁם
שֶׁשָּׁמַעְתִּי אֲנִי אֶת דִּבְרֵי אֱלֹהִים, כְּרַעַם
גָּדוֹל שֶׁאֵינוֹ פּוֹסֵק, עִם סַעֲרַת עֲנָנִים.
[8]וְעַתָּה, בָּנַי, שִׁמְעוּ אֶת דִּבְרֵי אֲבִיכֶם עֲלֵי
אֲדָמוֹת: מַה נּוֹרָא וּמָה מַבְעִית לָבוֹא
לִפְנֵי מוֹשֵׁל הָאָרֶץ, וְעַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה
נוֹרָא וּמַבְעִית לָבוֹא לִפְנֵי מוֹשֵׁל הַשָּׁמַיִם,

הַשּׁוֹפֵט אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַמֵּתִים וְאֶת צְבָאוֹת הַשָּׁמַיִם. מִי יוּכַל לָשֵׂאת אֶת הַכְּאֵב שֶׁאֵין לוֹ סוֹף?

פרק מ

חנוך יודע הכול ורשם הכול

[1] וְעַתָּה, בָּנַי, אֲנִי יוֹדֵעַ הַכֹּל, כִּי מִפִּי אֱלֹהִים בָּא הַדָּבָר, וְעֵינַי רָאוּ אוֹתוֹ מֵרֹאשִׁית וְעַד אַחֲרִית. [2] אֲנִי יוֹדֵעַ הַכֹּל, וְהַכֹּל כָּתַבְתִּי בַּסְּפָרִים: אֶת הַשָּׁמַיִם, אֶת קְצָם וְאֶת מְלוֹאָם, וְאֶת כָּל הַצְּבָאוֹת וּמַהֲלְכֵיהֶם. [3] מָדַדְתִּי וְתֵאַרְתִּי אֶת הַכּוֹכָבִים, הָמוֹן רַב שֶׁאֵין לוֹ מִסְפָּר. [4] מִי הָאָדָם שֶׁרָאָה אֶת סִבּוּבֵיהֶם וְאֶת מְבוֹאוֹתֵיהֶם? אַף הַמַּלְאָכִים אֵינָם רוֹאִים אֶת מִסְפָּרָם, וַאֲנִי כָּתַבְתִּי אֶת כָּל שְׁמוֹתֵיהֶם. [5] מָדַדְתִּי אֶת מַעְגַּל הַשֶּׁמֶשׁ

וְאֶת קַרְנֶיהָ, מָנִיתִי אֶת הַשָּׁעוֹת, וְכָתַבְתִּי
גַּם אֶת כָּל הָעוֹבֵר עַל פְּנֵי הָאָרֶץ.
כָּתַבְתִּי אֶת כָּל הַנִּזּוֹן, אֶת כָּל הַזְּרָעִים,
הַזְּרוּעִים וְשֶׁאֵינָם זְרוּעִים, שֶׁהָאֲדָמָה
מוֹצִיאָה, אֶת כָּל הַצְּמָחִים, כָּל עֵשֶׂב וְכָל
פֶּרַח, אֶת רֵיחָם הֶעָרֵב וְאֶת שְׁמוֹתֵיהֶם;
אֶת מִשְׁכְּנוֹת הָעֲנָנִים, אֶת הֶרְכֵּבָם וְאֶת
כַּנְפֵיהֶם, וְכֵיצַד הֵם נוֹשְׂאִים גֶּשֶׁם וְטִפּוֹת
מָטָר. [6] חָקַרְתִּי הַכֹּל, וְכָתַבְתִּי אֶת דֶּרֶךְ
הָרַעַם וְהַבָּרָק. הֶרְאוּ לִי אֶת הַמַּפְתְּחוֹת
וְאֶת שׁוֹמְרֵיהֶם, אֶת עֲלִיָּתָם וְאֶת הַדֶּרֶךְ
שֶׁבָּהּ הֵם הוֹלְכִים: הַבָּרָק מְשֻׁלָּח
(בְּרַכּוּת) בִּמְדָּה, בְּשַׁלְשֶׁלֶת, פֶּן יַשְׁלִיךְ
בְּשַׁלְשֶׁלֶת כְּבֵדָה וּבְעָצְמָה אֶת עָבֵי הַזַּעַם
וַיַּשְׁמִיד אֶת כָּל אֲשֶׁר עַל הָאָרֶץ. [7] כָּתַבְתִּי
אֶת אוֹצְרוֹת הַשֶּׁלֶג, אֶת מַחְסְנֵי הַקֹּר

וְאֶת רוּחוֹת הַכְּפוֹר, וְרָאִיתִי אֶת מַחֲזִיק
הַמַּפְתֵּחַ שֶׁל עוֹנָתָם: הוּא מְמַלֵּא בָּהֶם
אֶת הָעֲנָנִים, וְאֵינוֹ מְרוֹקֵן אֶת הָאוֹצָרוֹת.
8 כָּתַבְתִּי אֶת מְקוֹמוֹת הַמְּנוּחָה שֶׁל
הָרוּחוֹת, וְהִתְבּוֹנַנְתִּי וְרָאִיתִי כֵּיצַד
מַחֲזִיקֵי מַפְתְּחוֹתֵיהֶן נוֹשְׂאִים מֹאזְנַיִם
וּמִדּוֹת: תְּחִלָּה הֵם שָׂמִים אוֹתָן בְּכַף
מֹאזְנַיִם אַחַת, וּבַכַּף הַשְּׁנִיָּה אֶת
הַמִּשְׁקָלוֹת, וּמְשַׁלְּחִים אוֹתָן בְּמִדָּה
וּבְתִבוּנָה עַל פְּנֵי הָאָרֶץ כֻּלָּהּ, פֶּן תָּמוּט
הָאָרֶץ מִכֹּבֶד נְשִׁיבָתָן. 9 מָדַדְתִּי אֶת
הָאָרֶץ כֻּלָּהּ, אֶת הָרֶיהָ, אֶת כָּל הַגְּבָעוֹת,
אֶת הַשָּׂדוֹת, הָעֵצִים, הָאֲבָנִים וְהַנְּהָרוֹת.
אֶת כָּל הַקַּיָּם כָּתַבְתִּי: אֶת הַגֹּבַהּ מִן
הָאָרֶץ וְעַד הָרָקִיעַ הַשְּׁבִיעִי, וּמַטָּה עַד
שְׁאוֹל תַּחְתִּית, וְאֶת מְקוֹם הַדִּין, וְאֶת

הַשְּׁאוֹל הַגְּדוֹלָה מְאֹד, הַפְּתוּחָה
וְהַבּוֹכִיָּה. 10 וְרָאִיתִי כֵּיצַד הָאַסִירִים
מִתְעַנִּים, וּמְצַפִּים לַמִּשְׁפָּט שֶׁאֵין לוֹ
גְּבוּל. 11 וְכָתַבְתִּי אֶת כָּל הַנִּשְׁפָּטִים לִפְנֵי
הַשּׁוֹפֵט, אֶת כָּל מִשְׁפָּטָם (וְאֶת גְּזַר
דִּינָם) וְאֶת כָּל מַעֲשֵׂיהֶם.

פרק מא

אשרי מי שלא יחטא

1 רָאִיתִי אֶת כָּל הָאָבוֹת מִכָּל הַדּוֹרוֹת,
עִם אָדָם וְחַוָּה. נֶאֱנַחְתִּי, פָּרַצְתִּי בִּבְכִי,
וְאָמַרְתִּי עַל חֻרְבַּן קִלּוֹנָם: 2 אוֹי לִי עַל
חֶלְשָׁתִי וְעַל חֻלְשַׁת אֲבוֹתַי! וְהָגִיתִי בְּלִבִּי
וְאָמַרְתִּי: 3 אַשְׁרֵי הָאָדָם שֶׁלֹּא נוֹלַד, אוֹ
שֶׁנּוֹלַד וְלֹא יֶחֱטָא לִפְנֵי אֱלֹהִים, לְמַעַן
לֹא יָבוֹא אֶל הַמָּקוֹם הַזֶּה וְלֹא יִשָּׂא אֶת
עֲלוֹ שֶׁל הַמָּקוֹם הַזֶּה.

פרק מב

שומרי שערי השאול

[1] רָאִיתִי אֶת מַחֲזִיקֵי הַמַּפְתְּחוֹת וְאֶת שׁוֹמְרֵי שַׁעֲרֵי הַשְּׁאוֹל עוֹמְדִים כִּנְחָשִׁים גְּדוֹלִים. פְּנֵיהֶם כְּנֵרוֹת דּוֹעֲכִים, עֵינֵיהֶם אֵשׁ, וְשִׁנֵּיהֶם חַדּוֹת. וְרָאִיתִי אֶת כָּל מַעֲשֵׂי אֱלֹהִים, מַה יְּשָׁרִים הֵם; וְאִלּוּ מַעֲשֵׂי הָאָדָם, מֵהֶם טוֹבִים וּמֵהֶם רָעִים, וּבְמַעֲשֵׂיהֶם נִכָּרִים הַמְשַׁקְּרִים בְּרֶשַׁע.

פרק מג

אין טוב מירא אלוהים

[1] אֲנִי, בָּנַי, מָדַדְתִּי וְרָשַׁמְתִּי כָּל מַעֲשֶׂה, כָּל מִדָּה וְכָל מִשְׁפַּט צֶדֶק. [2] כִּשֵּׁם שֶׁשָּׁנָה אַחַת נִכְבֶּדֶת מֵחֲבֶרְתָּהּ, כָּךְ אָדָם אֶחָד נִכְבָּד מֵרֵעֵהוּ: זֶה בִּזְכוּת רְכוּשׁ רַב, וְזֶה בִּזְכוּת חָכְמַת לֵב; זֶה בִּזְכוּת שֵׂכֶל מְיֻחָד, וְזֶה בִּזְכוּת פִּקְחוּת; אֶחָד בִּזְכוּת שְׁתִיקַת

שְׂפָתַיִם, וְאַחֵר בִּזְכוּת טָהֳרָה; אֶחָד בִּזְכוּת כֹּחַ, וְאַחֵר בִּזְכוּת יְפִי; אֶחָד בִּזְכוּת נְעוּרִים, וְאַחֵר בִּזְכוּת חֲרִיפוּת שֵׂכֶל; אֶחָד בִּזְכוּת מִבְנֵה גּוּפוֹ, וְאַחֵר בִּזְכוּת רְגִישׁוּתוֹ. יִשָּׁמַע הַדָּבָר בְּכָל מָקוֹם: אֵין טוֹב מִירֵא אֱלֹהִים. הוּא יִהְיֶה נִכְבָּד מִכֹּל בַּזְמַן שֶׁיָּבוֹא.

פרק מד

אשרי מי שאינו נוטר רעה

[1] אֱלֹהִים בָּרָא אֶת הָאָדָם בְּיָדָיו, בִּדְמוּת פָּנָיו שֶׁלּוֹ; אֱלֹהִים עָשָׂה אוֹתוֹ קָטָן וְגָדוֹל. [2] הַמְגַדֵּף אֶת פְּנֵי הַמּוֹשֵׁל וּמְתַעֵב אֶת פְּנֵי אֱלֹהִים, אֶת פְּנֵי אֱלֹהִים הוּא בּוֹזֶה. הַמִּשְׁתַּלֵּחַ בְּכַעֲסוֹ בְּאָדָם שֶׁלֹּא פָּגַע בּוֹ, זַעְמוֹ הַגָּדוֹל שֶׁל אֱלֹהִים יַכְרִיתֶנּוּ. וְהַיּוֹרֵק בִּפְנֵי אָדָם לְבַזּוֹתוֹ, יִכָּרֵת

בְּמִשְׁפַּט אֱלֹהִים הַגָּדוֹל. [3]אַשְׁרֵי הָאָדָם שֶׁאֵינוֹ מֵסֵב אֶת לִבּוֹ בְּרֶשַׁע עַל שׁוּם אָדָם, הָעוֹזֵר לַנִּפְגָּע וְלַנִּדּוֹן, הַמֵּקִים אֶת הַשְּׁבוּרִים וְעוֹשֶׂה צְדָקָה עִם הַנִּזְקָקִים. כִּי בְּיוֹם הַדִּין הַגָּדוֹל יִהְיוּ כָּל מִשְׁקָל, כָּל מִדָּה וְכָל מִשְׁקֹלֶת כְּבַשּׁוּק, תְּלוּיִים עַל מֹאזְנַיִם וְעוֹמְדִים בַּשּׁוּק, וְכָל אִישׁ יַכִּיר אֶת מִדָּתוֹ, וּכְמִדָּתוֹ יְקַבֵּל אֶת שְׂכָרוֹ.

פרק מה

אלוהים דורש לב טהור

[1]הַמְמַהֵר לְהָבִיא קָרְבָּנוֹת לִפְנֵי אֱלֹהִים, גַּם אֱלֹהִים יְמַהֵר לְהַעֲנוֹת לְקָרְבָּנוֹ וִיבָרֵךְ אֶת מַעֲשָׂיו. [2]אַךְ הַמַּרְבֶּה אֶת אוֹר נֵרוֹ לִפְנֵי אֱלֹהִים וְאֵינוֹ עוֹשֶׂה מִשְׁפַּט אֱמֶת, אֱלֹהִים לֹא יַרְבֶּה אֶת אוֹצָרוֹ בַּמַּלְכוּת הָעֶלְיוֹנָה. [3]כְּשֶׁאֱלֹהִים מְבַקֵּשׁ לֶחֶם, אוֹ

נֵרוֹת, אוֹ בְּשֵׂר בְּהֵמָה, אוֹ כָּל קָרְבָּן אַחֵר, אֵין בְּכָךְ דָּבָר. לְבָבוֹת טְהוֹרִים מְבַקְּשׁ אֱלֹהִים, וּבְכָל אֵלֶּה הוּא בּוֹחֵן אֶת לֵב הָאָדָם לְבַדּוֹ.

פרק מו

משפט לצדיק ולרשע

[1] שְׁמַע, עַמִּי, וְשִׂים אֶל לִבְּךָ אֶת דִּבְרֵי פִּי. [2] אִם יָבִיא אִישׁ מַתָּנוֹת לְמוֹשֵׁל בָּשָׂר וָדָם, וּבְלִבּוֹ מַחְשְׁבוֹת בֶּגֶד, וְהַמּוֹשֵׁל יוֹדֵעַ זֹאת, הֲלֹא יִכְעַס עָלָיו, יִדְחֶה אֶת מַתְּנוֹתָיו וְיִמְסֹר אוֹתוֹ לַמִּשְׁפָּט? [3] אוֹ אִם יִתְרָאֶה אָדָם כְּטוֹב בְּעֵינֵי רֵעֵהוּ בִּלְשׁוֹן רְמִיָּה, וּבְלִבּוֹ רָעָה, הֲלֹא יָבִין רֵעֵהוּ אֶת בֶּגֶד לִבּוֹ, וְהוּא עַצְמוֹ יֵצֵא חַיָּב, כִּי שִׁקְרוֹ גָּלוּי לַכֹּל? [4] וּכְשֶׁיִּשְׁלַח אֱלֹהִים אוֹר

גָּדוֹל, יְהֶיה מִשְׁפָּט לַצַּדִּיק וְלָרָשָׁע, וְשָׁם לֹא יוּכַל אִישׁ לְהִסָּתֵר.

פרק מז

קראו את ספרי אביכם

[1]וְעַתָּה, בָּנַי, שִׂימוּ לֵב, וְהַקְשִׁיבוּ הֵיטֵב לְדִבְרֵי אֲבִיכֶם, שֶׁכֻּלָּם בָּאוּ אֲלֵיכֶם מִפִּי אֱלֹהִים. [2]קְחוּ אֶת הַסְּפָרִים הָאֵלֶּה שֶׁכָּתַב אֲבִיכֶם בִּכְתַב יָדוֹ, וְקִרְאוּ בָּהֶם. [3]כִּי רַבִּים הַסְּפָרִים, וּבָהֶם תִּלְמְדוּ אֶת כָּל מַעֲשֵׂי אֱלֹהִים, אֶת כָּל אֲשֶׁר הָיָה מֵרֵאשִׁית הַבְּרִיאָה וְאֶת כָּל אֲשֶׁר יִהְיֶה עַד קֵץ הַיָּמִים. [4]אִם תִּשְׁמְרוּ אֶת אֲשֶׁר כָּתַבְתִּי, לֹא תֶחֱטְאוּ לֵאלֹהִים. כִּי אֵין אַחֵר מִלְּבַד אֱלֹהִים, לֹא בַּשָּׁמַיִם, לֹא בָּאָרֶץ, לֹא בַּמְּקוֹמוֹת הַתַּחְתּוֹנִים וְלֹא בַּיְסוֹד. [5]אֱלֹהִים הִנִּיחַ אֶת הַיְסוֹדוֹת

בַּנֶּעֱלָם, וּפָרַשׂ שָׁמַיִם נִרְאִים (גַּשְׁמִיִּים) וּבִלְתִּי נִרְאִים (רוּחָנִיִּים). הוּא יָסַד אֶת הָאָרֶץ עַל הַמַּיִם, וּבָרָא יְצוּרִים לְאֵין מִסְפָּר. וּמִי מָנָה אֶת הַמַּיִם וְאֶת יְסוֹדוֹ שֶׁל מָה שֶּׁאֵין לוֹ יְסוֹד, אוֹ אֶת עֲפַר הָאָרֶץ, אוֹ אֶת חוֹל הַיָּם, אוֹ אֶת טִפּוֹת הַגֶּשֶׁם, אוֹ אֶת טַל הַבֹּקֶר, אוֹ אֶת מַשְׁבֵּי הָרוּחַ? מִי מִלֵּא אֶת הָאָרֶץ וְאֶת הַיָּם וְאֶת הַחֹרֶף שֶׁאֵינוֹ נָמֵס? [6]אֲנִי חָצַבְתִּי אֶת הַכּוֹכָבִים מִן הָאֵשׁ, עִטַּרְתִּי אֶת הַשָּׁמַיִם וְהִצַּבְתִּי אוֹתָם בְּתוֹכָם.

פרק מח

מהלך השמש; הפיצו את הספרים

[1]הַשֶּׁמֶשׁ נָעָה בְּשִׁבְעַת מַעְגְּלֵי הַשָּׁמַיִם, שֶׁהֵם מַעֲרֶכֶת שֶׁל מֵאָה שְׁמוֹנִים וּשְׁנַיִם כִּסְאוֹת: כָּךְ הִיא שׁוֹקַעַת בַּיּוֹם הַקָּצָר;

וְשׁוּב מֵאָה שְׁמוֹנִים וּשְׁנַיִם, כָּךְ הִיא שׁוֹקַעַת בַּיּוֹם הָאָרֹךְ. שְׁנֵי כִּסְאוֹת לָהּ שֶׁעֲלֵיהֶם הִיא נָחָה, וְהִיא סוֹבֶבֶת הָלוֹךְ וָשׁוֹב מֵעַל כִּסְאוֹת הֶחָדָשִׁים: מִן הַשִּׁבְעָה עָשָׂר בְּחֹדֶשׁ סִיוָן הִיא יוֹרֶדֶת עַד חֹדֶשׁ טֵבֵת, וּמִן הַשִּׁבְעָה עָשָׂר בְּטֵבֵת הִיא עוֹלָה. [2] כָּךְ הִיא קִרְבָה אֶל הָאָרֶץ, וְאָז הָאָרֶץ שְׂמֵחָה וּמַצְמִיחָה אֶת פֵּרוֹתֶיהָ. וּבְהִתְרַחֲקָהּ, הָאָרֶץ נֶעֱצֶבֶת, וְאֵין פְּרִיחָה לָעֵצִים וּלְכָל הַפֵּרוֹת. [3] אֶת כָּל זֹאת מָדַד אֱלֹהִים בְּמִדָּה טוֹבָה שֶׁל שָׁעוֹת, וְקָבַע מִדָּה בְּחָכְמָתוֹ, לַנִּרְאֶה (לַגַּשְׁמִי) וְלַבִּלְתִּי נִרְאֶה (לָרוּחָנִי). [4] מִן הַבִּלְתִּי נִרְאֶה (הָרוּחָנִי) עָשָׂה אֶת כָּל הַדְּבָרִים הַנִּרְאִים (הַגַּשְׁמִיִּים), וְהוּא עַצְמוֹ בִּלְתִּי נִרְאֶה (רוּחָנִי). [5] כָּךְ אֲנִי מוֹדִיעַ לָכֶם, בָּנַי:

הָפִיצוּ אֶת הַסְּפָרִים לִבְנֵיכֶם, לְכָל דּוֹרוֹתֵיכֶם, וּבֵין הָעַמִּים שֶׁתִּהְיֶה בָּהֶם תְּבוּנָה לִירֹא אֶת אֱלֹהִים. יְקַבְּלוּ אוֹתָם, וְיֶאֱהֲבוּ אוֹתָם מִכָּל מַאֲכָל וּמִכָּל מֶתֶק אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְיִקְרְאוּ בָּהֶם וְיִתְמַסְּרוּ לָהֶם. [6] וְאֵלֶּה שֶׁאֵינָם מְבִינִים אֶת אֱלֹהִים וְאֵינָם יְרֵאִים אוֹתוֹ, שֶׁאֵינָם מְקַבְּלִים כִּי אִם דּוֹחִים, וְאֵינָם לוֹקְחִים אֶת הַסְּפָרִים, מִשְׁפָּט נוֹרָא מְחַכֶּה לָהֶם. [7] אַשְׁרֵי הָאָדָם שֶׁיִּשָּׂא אֶת עֻלָּם וְיִמְשֹׁךְ בּוֹ, כִּי הוּא יִפָּדֶה בְּיוֹם הַדִּין הַגָּדוֹל.

פרק מט

אין שבועה באלוהים, רק אמת

[1] אֲנִי נִשְׁבָּע לָכֶם, בָּנַי, וְאֵינֶנִּי נִשְׁבָּע בְּשׁוּם שְׁבוּעָה: לֹא בַּשָּׁמַיִם, לֹא בָּאָרֶץ, וְלֹא בְּשׁוּם יְצוּר אַחֵר שֶׁבָּרָא אֱלֹהִים.

[2] אֱלֹהִים אָמַר: אֵין בִּי שְׁבוּעָה, וְאֵין בִּי
עָוֶל, רַק אֱמֶת. [3] אִם אֵין אֱמֶת בִּבְנֵי
הָאָדָם, יִשָּׁבְעוּ בַּמִּלִּים: הֵן, הֵן; אוֹ: לֹא,
לֹא. [4] וַאֲנִי נִשְׁבָּע לָכֶם, הֵן, הֵן: לֹא הָיָה
אָדָם בְּרֶחֶם אִמּוֹ שֶׁלֹּא הוּכַן לוֹ מֵרֹאשׁ
מָקוֹם לִמְנוּחַת נַפְשׁוֹ, וּמִדָּה קְצוּבָה,
כַּמָּה עָתִיד הָאָדָם לְהִבָּחֵן בָּעוֹלָם הַזֶּה.
[5] אָכֵן, בָּנַי, אַל תַּשְׁלוּ אֶת נַפְשְׁכֶם, כִּי
לְכָל נֶפֶשׁ אָדָם הוּכַן מָקוֹם מֵרֹאשׁ.

פרק נ

סבלו הכול למען אלוהים

[1] רָשַׁמְתִּי בִּכְתָב אֶת מַעֲשֵׂה כָּל אָדָם,
וְאֵין אִישׁ מִילוּדֵי הָאָרֶץ שֶׁיּוּכַל לְהִסָּתֵר,
וְאֵין מַעֲשָׂיו יְכוֹלִים לְהִשָּׁאֵר חֲבוּיִים.
[2] אֲנִי רוֹאֶה הַכֹּל. [3] עַל כֵּן, בָּנַי, הַעֲבִירוּ
עַתָּה אֶת מִסְפַּר יְמֵיכֶם בְּאֹרֶךְ רוּחַ

וּבַעֲנָוָה, לְמַעַן תִּנָּחֲלוּ חַיֵּי נֶצַח. 4 שְׂאוּ
לְמַעַן אֱלֹהִים כָּל פֶּצַע, כָּל נֶזֶק, כָּל דָּבָר
רַע וְכָל פְּגִיעָה. 5 אִם יִגְמְלוּ לָכֶם רָעָה,
אַל תָּשִׁיבוּ, לֹא לְשָׁכֵן וְלֹא לְאוֹיֵב, כִּי
אֱלֹהִים יָשִׁיב תַּחְתֵּיכֶם וְיִהְיֶה גּוֹאַלְכֶם
בְּיוֹם הַדִּין הַגָּדוֹל, לְמַעַן לֹא תִּהְיֶה נָקָמָה
כָּאן, בֵּין בְּנֵי הָאָדָם. 6 מִי מִכֶּם שֶׁיּוֹצִיא
זָהָב אוֹ כֶּסֶף לְמַעַן אָחִיו, יְקַבֵּל אוֹצָר
גָּדוֹל בָּעוֹלָם הַבָּא. 7 אַל תִּפְגְּעוּ
בְּאַלְמָנוֹת, בִּיתוֹמִים וּבְגֵרִים, פֶּן יָבוֹא
עֲלֵיכֶם זַעַם אֱלֹהִים.

פרק נא

הושיטו יד לעני

1 הוֹשִׁיטוּ אֶת יֶדְכֶם לָעֲנִיִּים, כְּפִי כֹּחֲכֶם.
2 אַל תִּטְמְנוּ אֶת כַּסְפְּכֶם בָּאֲדָמָה. 3 עִזְרוּ
לָאִישׁ הַנֶּאֱמָן בְּצָרָתוֹ, וְהַצָּרָה לֹא תִּמְצָא

אֶתְכֶם בְּעֵת מְצוּקַתְכֶם. 4 וְכָל עֹל כָּבֵד
וְאַכְזָרִי שֶׁיָּבוֹא עֲלֵיכֶם, שְׂאוּ אוֹתוֹ כֻּלּוֹ
לְמַעַן אֱלֹהִים, וְכָךְ תִּמְצְאוּ אֶת שְׂכָרְכֶם
בְּיוֹם הַדִּין. 5 טוֹב לָלֶכֶת בַּבֹּקֶר, בַּצָּהֳרַיִם
וּבָעֶרֶב אֶל מִשְׁכַּן אֱלֹהִים, לִכְבוֹד
בּוֹרַאֲכֶם. 6 כִּי כָּל נְשָׁמָה מְהַלֶּלֶת אוֹתוֹ,
וְכָל יְצוּר, נִרְאֶה (נַּשְׁמִי) וּבִלְתִּי נִרְאֶה
(רוּחָנִי), מֵשִׁיב לוֹ תְּהִלָּה.

פרק נב

ברוכים וארורים

1 אַשְׁרֵי הָאָדָם הַפּוֹתֵחַ אֶת פִּיו בְּשֶׁבַח
אֱלֹהֵי צְבָאוֹת, וּמְהַלֵּל אֶת אֱלֹהִים בְּלִבּוֹ.
2 אָרוּר כָּל אָדָם הַפּוֹתֵחַ אֶת פִּיו לְבַזּוֹת
אֶת רֵעֵהוּ וּלְהוֹצִיא עָלָיו דִּבָּה, כִּי אֶת
אֱלֹהִים הוּא מְבַזֶּה. 3 אַשְׁרֵי הַפּוֹתֵחַ אֶת
פִּיו לְבָרֵךְ וּלְהַלֵּל אֶת אֱלֹהִים. 4 אָרוּר

לִפְנֵי אֱלֹהִים, כָּל יְמֵי חַיָּיו, הַפּוֹתֵחַ אֶת
פִּיו לְקַלֵּל וּלְגַדֵּף. [5]אַשְׁרֵי הַמְבָרֵךְ אֶת
כָּל מַעֲשֵׂי אֱלֹהִים. [6]אָרוּר הַמְבַזֶּה אֶת
בְּרִיאַת אֱלֹהִים. [7]אַשְׁרֵי הַמַּבִּיט מַטָּה
וּמֵקִים אֶת הַנּוֹפְלִים. [8]אָרוּר הַמַּבִּיט
וּמְשָׁתּוֹקֵק לְהַשְׁמִיד אֶת שֶׁאֵינוֹ שֶׁלּוֹ.
[9]אַשְׁרֵי הַשּׁוֹמֵר עַל יְסוֹדוֹת אֲבוֹתָיו,
שֶׁנּוֹסְדוּ מֵרֵאשִׁית. [10]אָרוּר הַמְעַוֵּת אֶת
חֻקֵּי אֲבוֹתָיו. [11]אַשְׁרֵי הַמֵּבִיא שָׁלוֹם
וְאַהֲבָה. [12]אָרוּר הַמַּטְרִיד אֶת הָאוֹהֲבִים
אֶת רֵעֵיהֶם. [13]אַשְׁרֵי הַמְדַבֵּר אֶל כָּל
אָדָם בְּלָשׁוֹן עֲנָוָה וּבְלֵב עָנָו. [14]אָרוּר
הַמְדַבֵּר שָׁלוֹם בִּלְשׁוֹנוֹ, וּבְלִבּוֹ אֵין שָׁלוֹם
כִּי אִם חֶרֶב. [15]כִּי כָּל אֵלֶּה יִגָּלוּ בַּמֹּאזְנַיִם
וּבַסְּפָרִים, בְּיוֹם הַדִּין הַגָּדוֹל.

פרק נג

אין מליץ לחוטא

[1] וְעַתָּה, בָּנַי, אַל תֹּאמְרוּ: אָבִינוּ עוֹמֵד לִפְנֵי אֱלֹהִים וּמִתְפַּלֵּל עַל חַטָּאֵינוּ. כִּי אֵין שָׁם עוֹזֵר לְאָדָם שֶׁחָטָא. [2] רוֹאִים אַתֶּם כִּי כָּתַבְתִּי אֶת כָּל מַעֲשָׂיו שֶׁל כָּל אָדָם עוֹד בְּטֶרֶם נִבְרָא, אֶת כָּל הַנַּעֲשֶׂה בֵּין כָּל בְּנֵי הָאָדָם בְּכָל הַזְּמַנִּים. וְאֵין אִישׁ שֶׁיּוּכַל לְסַפֵּר אוֹ לְתָאֵר אֶת אֲשֶׁר כָּתַבְתִּי, כִּי אֱלֹהִים רוֹאֶה אֶת כָּל מַחְשְׁבוֹת הָאָדָם, מָה הֶבֶל הֵן, בַּמָּקוֹם שֶׁבּוֹ הֵן שׁוֹכְנוֹת, בְּאוֹצְרוֹת הַלֵּב. [3] וְעַתָּה, בָּנַי, הַקְשִׁיבוּ הֵיטֵב לְכָל דִּבְרֵי אֲבִיכֶם שֶׁאֲנִי אוֹמֵר לָכֶם, פֶּן תִּתְחָרְטוּ וְתֹאמְרוּ: לָמָּה לֹא סִפֵּר לָנוּ אָבִינוּ?

פרק נד

הספרים כנחלת שלום

[1] בָּעֵת הַהִיא, אִם לֹא תָּבִינוּ זֹאת, יִהְיוּ
הַסְּפָרִים הָאֵלֶּה שֶׁנָּתַתִּי לָכֶם נַחֲלָה
לִשְׁלוֹמְכֶם. [2] תְּנוּ אוֹתָם לְכָל הֶחָפֵץ
בָּהֶם, וְלַמְּדוּ אוֹתָם, לְמַעַן יִרְאוּ אֶת
מַעֲשֵׂי אֱלֹהִים הַגְּדוֹלִים וְהַמֻּפְלָאִים מְאֹד.

פרק נה

יום הפרידה מתקרב

[1] בָּנַי, הִנֵּה קָרַב הַיּוֹם שֶׁנִּקְבַּע לִי, וְהִגִּיעָה
עִתִּי. [2] כִּי הַמַּלְאָכִים שֶׁיֵּלְכוּ עִמִּי עוֹמְדִים
לְפָנַי וּמְאִיצִים בִּי לְהִפָּרֵד מִכֶּם. הֵם
עוֹמְדִים כָּאן עַל הָאָרֶץ וּמְחַכִּים לַאֲשֶׁר
נֶאֱמַר לָהֶם. [3] כִּי מָחָר אֶעֱלֶה לַשָּׁמַיִם,
אֶל יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל מַעְלָה, אֶל נַחֲלַת
הַנֶּצַח שֶׁלִּי. [4] עַל כֵּן אֲנִי מְבַקֵּשׁ מִכֶּם

לַעֲשׂוֹת לִפְנֵי אֱלֹהִים אֵת כָּל הָרָצוּי בְּעֵינָיו.

פרק נו

מתושלח מבקש את ברכת אביו

[1] מְתוּשֶׁלַח עָנָה לַחֲנוֹךְ אָבִיו וְאָמַר: מָה רָצוּי בְּעֵינֶיךָ, אָבִי, שֶׁאֶעֱשֶׂה לְפָנֶיךָ, לְמַעַן תְּבָרֵךְ אֶת בָּתֵּינוּ וְאֶת בָּנֶיךָ, וְעַמְּךָ יִתְפָּאֵר בְּךָ, וְאַחַר תֵּלֵךְ, כַּאֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהִים? [2] חֲנוֹךְ עָנָה לִמְתוּשֶׁלַח בְּנוֹ וְאָמַר: שְׁמַע, בְּנִי. מֵאָז מְשָׁחַנִי אֱלֹהִים בְּשֶׁמֶן כְּבוֹדוֹ לֹא בָא מַאֲכָל אֶל פִּי, וְנַפְשִׁי אֵינָהּ זוֹכֶרֶת תַּעֲנוּגוֹת אֶרֶץ, וְאֵינֶנִּי חָפֵץ בְּדָבָר מִן הָאָרֶץ.

פרק נז

מתושלח מכנס את המשפחה

[1] מְתוּשֶׁלַח בְּנִי, קְרָא לְכָל אַחֶיךָ, לְכָל
בְּנֵי בֵיתְךָ וּלְזִקְנֵי הָעָם, לְמַעַן אֲדַבֵּר
אֲלֵיהֶם וְאֵלֵךְ, כַּאֲשֶׁר נִקְבַּע לִי.
[2] מְתוּשֶׁלַח מִהֵר וְקָרָא לְאֶחָיו, רָגִים,
רִימָן, אוֹכֶן, חֶרְמְיוֹן וְגִידָד, וּלְכָל זִקְנֵי
הָעָם, אֶל לִפְנֵי חֲנוֹךְ אָבִיו. וַחֲנוֹךְ בֵּרַךְ
אוֹתָם וְאָמַר לָהֶם:

פרק נח

האדם ובעלי החיים

[1] שִׁמְעוּ לִי הַיּוֹם, בָּנַי. [2] בַּיָּמִים הָהֵם,
כְּשֶׁיָּרַד אֱלֹהִים אֶל הָאָרֶץ בַּעֲבוּר אָדָם
וּפָקַד אֶת כָּל בְּרוּאָיו שֶׁבָּרָא בְּעַצְמוֹ,
אַחֲרֵי כָּל אֵלֶּה בָּרָא אֶת אָדָם. אֱלֹהִים
קָרָא לְכָל חַיּוֹת הָאָרֶץ, לְכָל הָרְמָשִׂים
וּלְכָל הָעוֹפוֹת הַמְעוֹפְפִים בָּאֲוִיר, וְהֵבִיא

אֶת כֻּלָּם לִפְנֵי אָדָם אָבִינוּ. [3] וְאָדָם קָרָא
שֵׁמוֹת לְכָל הַחַיִּים עַל הָאָרֶץ. [4] אֱלֹהִים
מִנָּה אוֹתוֹ לִמוֹשֵׁל עַל הַכֹּל, וְשָׂת הַכֹּל
תַּחַת יָדָיו. הוּא עָשָׂה אוֹתָם אִלְמִים
וְחַסְרֵי בִּינָה, לְמַעַן יְצַוֶּה עֲלֵיהֶם הָאָדָם,
וְהֵם יִהְיוּ כְּפוּפִים לוֹ וְנִשְׁמָעִים לוֹ. [5] וְכֵן
בָּרָא אֱלֹהִים כָּל אָדָם אָדוֹן עַל כָּל
רְכוּשׁוֹ. [6] אֱלֹהִים לֹא יִשְׁפֹּט אַף נֶפֶשׁ
בְּהֵמָה אַחַת בִּגְלַל הָאָדָם, אַךְ יָדוּן אֶת
נַפְשׁוֹת בְּנֵי הָאָדָם עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ
לְבַהֲמוֹתֵיהֶם בָּעוֹלָם הַזֶּה. כִּי לִבְנֵי
הָאָדָם מָקוֹם מְיֻחָד. [7] וּכְשֵׁם שֶׁכָּל נֶפֶשׁ
אָדָם נִמְנֵית, כָּךְ גַּם הַבְּהֵמוֹת לֹא יֹאבְדוּ,
אַף לֹא אַחַת מִנַּפְשׁוֹת הַבְּהֵמוֹת שֶׁבָּרָא
אֱלֹהִים, עַד הַדִּין הַגָּדוֹל, וְהֵן יַאֲשִׁימוּ אֶת
הָאָדָם אִם הֵרַע לָהֶן בְּמַאֲכָלָן.

פרק נט

הפוגע בנפש בהמה פוגע בנפשו

[1] הַמְטַמֵּא נֶפֶשׁ בְּהֵמָה, אֶת נַפְשׁוֹ שֶׁלּוֹ הוּא מְטַמֵּא. [2] כִּי הָאָדָם מֵבִיא בְּהֵמוֹת טְהוֹרוֹת לְקָרְבַּן חַטָּאת, לְמַעַן תִּהְיֶה רְפוּאָה לְנַפְשׁוֹ. [3] אִם מְבִיאִים לְקָרְבָּן בְּהֵמוֹת טְהוֹרוֹת וְעוֹפוֹת, יֵשׁ לָאָדָם רְפוּאָה; אֶת נַפְשׁוֹ הוּא מְרַפֵּא. [4] הַכֹּל נִתַּן לָכֶם לְמַאֲכָל. קִשְׁרוּ אֶת הַבְּהֵמָה בְּאַרְבַּע רַגְלֶיהָ, כִּי כָךְ נַעֲשֵׂית הָרְפוּאָה כָּרָאוּי, וְהָאָדָם מְרַפֵּא אֶת נַפְשׁוֹ. [5] אַךְ הַהוֹרֵג בְּהֵמָה שֶׁלֹּא כַּדִּין, אֶת נַפְשׁוֹ שֶׁלּוֹ הוּא הוֹרֵג, וְאֶת בְּשָׂרוֹ הוּא מְטַמֵּא. [6] וְהָעוֹשֶׂה לִבְהֵמָה נֶזֶק כָּלְשֶׁהוּ בַּסֵּתֶר, מַעֲשֶׂה רַע הוּא, וְאֶת נַפְשׁוֹ שֶׁלּוֹ הוּא מְטַמֵּא.

פרק ס

הפוגע באדם פוגע בעצמו

[1] הַמְבַקֵּשׁ לַהֲרֹג נֶפֶשׁ אָדָם, אֶת נַפְשׁוֹ שָׁלוֹ הוּא הוֹרֵג, וְאֶת גּוּפוֹ שֶׁלּוֹ הוּא הוֹרֵג, וְאֵין לוֹ רְפוּאָה לְעוֹלָם. [2] הַטּוֹמֵן לְאָדָם מַלְכֹּדֶת, הוּא עַצְמוֹ יִלָּכֵד בָּהּ, וְאֵין לוֹ רְפוּאָה לְעוֹלָם. [3] הַכּוֹלֵא אָדָם בְּכֶלִי כָּלְשֶׁהוּ, גְּמוּלוֹ לֹא יֶחְסַר מִמֶּנּוּ בַּדִּין הַגָּדוֹל, לְעוֹלָם. [4] הָעוֹשֶׂה בְּעַקְמוּמִיּוּת אוֹ מְדַבֵּר רָעָה עַל נֶפֶשׁ כָּלְשֶׁהִי, לֹא יַעֲשֶׂה צֶדֶק לְעַצְמוֹ לְעוֹלָם.

פרק סא

שמרו את לבבכם מעוול

[1] וְעַתָּה, בָּנַי, שִׁמְרוּ אֶת לְבַבְכֶם מִכָּל עָוֶל, כִּי אֱלֹהִים שׂוֹנֵא אוֹתוֹ. כְּשֵׁם שֶׁאָדָם מְבַקֵּשׁ דָּבָר לְנַפְשׁוֹ מֵאֵת אֱלֹהִים, כָּךְ יַעֲשֶׂה לְכָל נֶפֶשׁ חַיָּה. כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ הַכֹּל:

לַזְּמַן הַגָּדוֹל שֶׁיָּבוֹא הוּכְנָה לִבְנֵי הָאָדָם נַחֲלָה רַבָּה, טוֹבָה לַטּוֹבִים וְרָעָה לָרָעִים, רַבָּה לְאֵין מִסְפָּר. [2]אַשְׁרֵי הַבָּאִים אֶל הַבָּתִּים הַטּוֹבִים, כִּי בַּבָּתִּים הָרָעִים אֵין שָׁלוֹם, וְאֵין מֵהֶם שִׁיבָה. [3]שִׁמְעוּ, בָּנַי, קְטַנִּים וּגְדוֹלִים! כְּשֶׁאָדָם מַעֲלֶה מַחְשָׁבָה טוֹבָה בְּלִבּוֹ וּמֵבִיא מַתָּנוֹת מִיגִיעוֹ לִפְנֵי אֱלֹהִים, אַךְ יָדָיו לֹא עָשׂוּ אוֹתָן, אֱלֹהִים יָסֵב אֶת פָּנָיו מִיגִיעַ כַּפָּיו, וְהָאָדָם הַזֶּה לֹא יִמְצָא אֶת פְּרִי עֲמָלוֹ. [4]וְאִם יָדָיו עָשׂוּ אוֹתָן, אַךְ לִבּוֹ מִתְלוֹנֵן, וְאֵין לִבּוֹ חָדֵל לְהִתְלוֹנֵן, אֵין לוֹ כָּל תּוֹעֶלֶת.

פרק סב

אין תשובה אחרי המוות

[1]אַשְׁרֵי הָאָדָם שֶׁבְּאָרְחַ רוּחוֹ מֵבִיא אֶת מַתְּנוֹתָיו בֶּאֱמוּנָה לִפְנֵי אֱלֹהִים, כִּי הוּא

יִמְצָא מְחִילָה לַחֲטָאָיו. 2 אַךְ אִם יַחֲזֹר בּוֹ
מִדְּבָרָיו לִפְנֵי הַזְּמַן, אֵין לוֹ תְּשׁוּבָה. וְאִם
יַעֲבֹר הַזְּמַן וְהוּא אֵינוֹ עוֹשֶׂה מֵרְצוֹנוֹ אֶת
אֲשֶׁר הִבְטִיחַ, אֵין תְּשׁוּבָה אַחֲרֵי הַמָּוֶת.
3 כִּי כָּל מַעֲשֶׂה שֶׁאָדָם עוֹשֶׂה לִפְנֵי הַזְּמַן,
כֻּלּוֹ רְמִיָּה בְּעֵינֵי בְּנֵי הָאָדָם וְחֵטְא בְּעֵינֵי
אֱלֹהִים.

פרק סג

יהירות ושקר – תועבה לאלוהים

1 הַמַּלְבִּישׁ אֶת הָעֵירֹם וּמַשְׁבִּיעַ אֶת
הָרָעֵב, יִמְצָא שָׂכָר מֵאֵת אֱלֹהִים. 2 אַךְ
אִם לִבּוֹ מִתְלוֹנֵן, רָעָה כְּפוּלָה הוּא
עוֹשֶׂה: הוֹרֵס אֶת עַצְמוֹ וְאֶת אֲשֶׁר הוּא
נוֹתֵן, וְעַל כָּךְ לֹא יִמְצָא שָׂכָר. 3 וְאִם לִבּוֹ
שָׂלוֹ שָׂבֵעַ מִמַּאֲכָלוֹ, וּבְשָׂרוֹ שָׂלוֹ לָבוּשׁ
בִּבְגָדוֹ, הוּא נוֹהֵג בְּבוּז, מְאַבֵּד אֶת כָּל

אֲשֶׁר סָבַל בְּעָנְיוֹ, וְלֹא יִמְצָא שָׂכָר עַל מַעֲשָׂיו הַטּוֹבִים. [4]כָּל אָדָם גֵּאֶה וּמִתְרַבְרֵב שָׂנוּא עַל אֱלֹהִים, וְכָל דְּבַר כָּזָב הֶעָטוּף בְּשֶׁקֶר יִכָּרֵת בְּלַהַב חֶרֶב הַמָּוֶת, יִשְׁלַח לָאֵשׁ, וְיִבְעַר לְעוֹלָם.

פרק סד

העם בא להיפרד מחנוך

[1]כְּכַלּוֹת חֲנוֹךְ לְדַבֵּר אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל בָּנָיו, שָׁמְעוּ כָּל הָאֲנָשִׁים, הָרְחוֹקִים וְהַקְּרוֹבִים, כִּי אֱלֹהִים קוֹרֵא לַחֲנוֹךְ. וְהֵם נוֹעֲצוּ יַחְדָּו: [2]הָבָה נֵלֵךְ וּנְנַשֵּׁק אֶת חֲנוֹךְ. נָאֶסְפוּ אַלְפֵּים אִישׁ, וּבָאוּ אֶל הַמָּקוֹם הַנִּקְרָא אֲחוּזָן, שֶׁבּוֹ הָיוּ חֲנוֹךְ וּבָנָיו. [3]זִקְנֵי הָעָם וְכָל הַקָּהָל בָּאוּ, הִשְׁתַּחֲווּ, וְהֵחֵלּוּ לְנַשֵּׁק אֶת חֲנוֹךְ, וְאָמְרוּ לוֹ: [4]אָבִינוּ חֲנוֹךְ, בָּרוּךְ אַתָּה לֵאלֹהִים,

הַמּוּשָׁל הַנִּצְחִי. וְעַתָּה בָּרֵךְ אֶת בָּנֶיךָ וְאֶת כָּל הָעָם, לְמַעַן נִכְבֵּד הַיּוֹם לְפָנֶיךָ.
5 כִּי אַתָּה תִּכָּבֵד לִפְנֵי אֱלֹהִים לְעוֹלָם, שֶׁהֲרֵי אֱלֹהִים בָּחַר בְּךָ מִכָּל בְּנֵי הָאָדָם אֲשֶׁר עַל הָאָרֶץ, וּמִנָּה אוֹתְךָ לְסוֹפֵר כָּל בְּרִיאָתוֹ, הַנִּרְאֵית (הַנִּגְשָׁמִית) וְהַבִּלְתִּי נִרְאֵית (הָרוּחָנִית), לְגוֹאֵל מֵחַטְּאוֹת הָאָדָם וּלְעוֹזֵר לִבְנֵי בֵּיתְךָ.

פרק סה

הזמן, הדין הגדול והעולם הבא

1 חֲנוֹךְ עָנָה לְכָל עַמּוֹ וְאָמַר: שִׁמְעוּ, בָּנַי. בְּטֶרֶם נִבְרְאוּ כָּל הַבְּרוּאִים, בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַנִּרְאִים (הַנִּגְשָׁמִיִּים) וְאֶת הַבִּלְתִּי נִרְאִים (הָרוּחָנִיִּים). 2 וְכָל הַזְּמַן שֶׁהָיָה וְחָלַף, דְּעוּ כִּי אַחֲרֵי כָּל זֶה בָּרָא אֶת הָאָדָם בִּדְמוּת צוּרָתוֹ שֶׁלּוֹ. הוּא נָתַן בּוֹ

עֵינַיִם לִרְאוֹת, אָזְנַיִם לִשְׁמֹעַ, לֵב
לְהִתְבּוֹנֵן וּתְבוּנָה לְשַׂכֵּל בָּהּ. [3] אֱלֹהִים
רָאָה אֶת כָּל מַעֲשֵׂי הָאָדָם, וּבָרָא אֶת כָּל
בְּרוּאָיו, וְחִלֵּק אֶת הַזְּמַן: מִן הַזְּמַן קָבַע
אֶת הַשָּׁנִים, מִן הַשָּׁנִים קָבַע אֶת
הֶחָדָשִׁים, מִן הֶחָדָשִׁים קָבַע אֶת הַיָּמִים,
וְאֶת הַיָּמִים קָבַע שִׁבְעָה. [4] וּבָהֶם קָבַע
אֶת הַשָּׁעוֹת, וּמָדַד אוֹתָן בְּדִיּוּק, לְמַעַן
יִתְבּוֹנֵן הָאָדָם בַּזְּמַן וְיִמְנֶה שָׁנִים, חֳדָשִׁים
וְשָׁעוֹת, אֶת חִלּוּפֵיהֶם, אֶת רֵאשִׁיתָם
וְאֶת סוֹפָם, וּלְמַעַן יִמְנֶה אֶת חַיָּיו
מֵרֵאשִׁיתָם וְעַד הַמָּוֶת, וְיִתְבּוֹנֵן בְּחֶטְאוֹ
וְיִכְתֹּב אֶת מַעֲשָׂיו, הָרָעִים וְהַטּוֹבִים. כִּי
אֵין מַעֲשֶׂה נִסְתָּר מִפְּנֵי אֱלֹהִים, לְמַעַן
יַכִּיר כָּל אָדָם אֶת מַעֲשָׂיו, וּלְעוֹלָם לֹא
יַעֲבֹר עַל אַחַת מִמִּצְוֹתָיו, וְיִשְׁמֹר אֶת

אֲשֶׁר כָּתַבְתִּי, מִדּוֹר לְדוֹר. [5]כְּשֶׁתַּגִּיעַ כָּל הַבְּרִיאָה, הַנִּרְאֵית (הַגַּשְׁמִית) וְהַבִּלְתִּי נִרְאֵית (הָרוּחָנִית), כַּאֲשֶׁר בָּרָא אוֹתָהּ אֱלֹהִים, אֶל קִצָּהּ, אָז יֵלֵךְ כָּל אָדָם אֶל הַדִּין הַגָּדוֹל. אָז יֹאבַד הַזְּמַן כֻּלּוֹ, וְעִמּוֹ הַשָּׁנִים, וּמֵאָז לֹא יִהְיוּ עוֹד חֳדָשִׁים, יָמִים וְשָׁעוֹת. הֵם יִתְמַזְּגוּ יַחְדָּו וְלֹא יִמָּנוּ עוֹד. [6]עֵדָן אֶחָד יִהְיֶה, וְכָל הַצַּדִּיקִים שֶׁיִּנָּצְלוּ מִדִּין אֱלֹהִים הַגָּדוֹל יֵאָסְפוּ אֶל הָעֵדָן הַגָּדוֹל. לַצַּדִּיקִים יָחֵל הָעֵדָן הַגָּדוֹל, וְהֵם יִחְיוּ לָנֶצַח. וְאָז לֹא יִהְיוּ עוֹד בֵּינֵיהֶם עָמָל, מַחֲלָה, הַשְׁפָּלָה, דְּאָגָה, מַחְסוֹר, אַכְזָרִיּוּת, לַיְלָה וְחֹשֶׁךְ, רַק אוֹר גָּדוֹל. [7]חוֹמָה גְּדוֹלָה תִּהְיֶה לָהֶם, שֶׁאֵין לְהָרְסָהּ, וְגַן עֵדֶן זוֹהֵר שֶׁאֵינוֹ כָּלֶה

(נִצְחִי). כִּי כָל הַדְּבָרִים הַכְּלִים (בְּנֵי הַתְּמוּתָה) יַחְלְפוּ, וְיִהְיוּ חַיֵּי נֶצַח.

פרק סו

השתחוו לאל האמת

[1] וְעַתָּה, בָּנַי, שִׁמְרוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם מִכָּל עָוֶל, כִּי אֱלֹהִים שׂוֹנֵא אוֹתוֹ. [2] הִתְהַלְּכוּ לְפָנָיו בְּיִרְאָה וּבִרְעָדָה, וְאוֹתוֹ לְבַדּוֹ עִבְדוּ. [3] הִשְׁתַּחֲווּ לְאֵל הָאֱמֶת, וְלֹא לֶאֱלִילִים אִלְמִים. הִשְׁתַּחֲווּ לִדְמוּתוֹ, וְהָבִיאוּ לִפְנֵי אֱלֹהִים כָּל מִנְחָה יְשָׁרָה. אֱלֹהִים שׂוֹנֵא אֶת הָעָוֶל. [4] כִּי אֱלֹהִים רוֹאֶה הַכֹּל. כְּשֶׁאָדָם מְהַרְהֵר בְּלִבּוֹ, הוּא שׁוֹקֵל בְּשִׂכְלוֹ, וְכָל מַחְשָׁבָה נִצֶּבֶת תָּמִיד לִפְנֵי אֱלֹהִים, שֶׁיָּסַד אֶת הָאָרֶץ וְהִצִּיב עָלֶיהָ אֶת כָּל הַבְּרוּאִים. [5] אִם תַּבִּיטוּ אֶל הַשָּׁמַיִם, אֱלֹהִים שָׁם. אִם תַּחְשְׁבוּ עַל

מַעֲמַקֵּי הַיָּם וְעַל כָּל אֲשֶׁר מִתַּחַת לָאָרֶץ,
אֱלֹהִים שָׁם. 6כִּי אֱלֹהִים בָּרָא אֶת הַכֹּל.
אַל תִּשְׁתַּחֲווּ לְמַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם, וְאַל
תַּעַזְבוּ אֶת אֱלֹהֵי כָּל הַבְּרִיאָה, כִּי אֵין
מַעֲשֶׂה שֶׁיּוּכַל לְהִסָּתֵר מִפְּנֵי אֱלֹהִים.
7הִתְהַלְכוּ, בָּנַי, בְּאֹרֶךְ רוּחַ, בַּעֲנָוָה
וּבְיֹשֶׁר; בְּעֵת הִתְגָּרוּת וּבְעֵת צַעַר;
בֶּאֱמוּנָה וּבֶאֱמֶת; בְּבִטָּחוֹן בַּהַבְטָחוֹת;
בְּמַחֲלָה, בְּעֶלְבּוֹן, בִּפְצָעִים, בְּנִסָּיוֹן,
בְּעִירֹם וּבְמַחְסוֹר. וְאֶהֱבוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ,
עַד צֵאתְכֶם מִן הָעוֹלָם הַזֶּה, עוֹלַם
הַצָּרוֹת, לְמַעַן תִּהְיוּ יוֹרְשֵׁי זְמַן שֶׁאֵין לוֹ
סוֹף. 8אַשְׁרֵי הַצַּדִּיקִים שֶׁיִּנָּצְלוּ מִן הַדִּין
הַגָּדוֹל, כִּי הֵם יִזְרְחוּ שִׁבְעָתַיִם מִן
הַשֶּׁמֶשׁ. כִּי בָּעוֹלָם הַזֶּה נִלְקָח הַחֵלֶק
הַשְּׁבִיעִי מִן הַכֹּל: מִן הָאוֹר וּמִן הַחֹשֶׁךְ,

מִן הַמָּזוֹן וּמִן הַהֲנָאָה, מִן הַצַּעַר וּמִגַּן
הָעֵדֶן, מִן הָעִנּוּי, מִן הָאֵשׁ, מִן הַכְּפוֹר
וּמִדְּבָרִים אֲחֵרִים. הוּא הֶעֱלָה הַכֹּל עַל
הַכְּתָב, לְמַעַן תִּקְרְאוּ וְתָבִינוּ.

חלק רביעי

הילקחו של חנוך

✦ ✦ ✦

פרק סז

חנוך נלקח השמיימה

[1]כְּכַלּוֹת חֲנוֹךְ לְדַבֵּר אֶל הָעָם, שָׁלַח אֱלֹהִים חֹשֶׁךְ עַל הָאָרֶץ, וְחֹשֶׁךְ הָיָה, וְהוּא כִּסָּה אֶת הָאֲנָשִׁים הָעוֹמְדִים עִם חֲנוֹךְ. וְהֵם הֶעֱלוּ אֶת חֲנוֹךְ אֶל הַשָּׁמַיִם הָעֶלְיוֹנִים, אֶל הַמָּקוֹם שֶׁבּוֹ שׁוֹכֵן אֱלֹהִים. אֱלֹהִים קִבֵּל אוֹתוֹ וְהֶעֱמִידוֹ לְפָנָיו. וְהַחֹשֶׁךְ סָר מֵעַל הָאָרֶץ, וְהָאוֹר שָׁב. [2]הָעָם רָאָה, וְלֹא הֵבִין כֵּיצַד נִלְקַח חֲנוֹךְ. הֵם הִלְלוּ אֶת אֱלֹהִים, וּמָצְאוּ מִגִּלָּה שֶׁנִּרְשַׁם בָּהּ: "הָאֵל הַבִּלְתִּי נִרְאֶה (הָרוּחָנִי)". וְהָלְכוּ כֻּלָּם אִישׁ לְבֵיתוֹ.

פרק סח

סיום: המזבח באחוזן והחג הגדול

[1] חֲנוֹךְ נוֹלַד בַּשִּׁשָּׁה בְּחֹדֶשׁ סִיוָן, וְחַי שְׁלוֹשׁ מֵאוֹת שִׁשִּׁים וְחָמֵשׁ שָׁנִים. [2] הוּא נִלְקַח לַשָּׁמַיִם בְּאֶחָד בְּחֹדֶשׁ סִיוָן, וְשָׁהָה בַּשָּׁמַיִם שִׁשִּׁים יוֹם. [3] הוּא כָּתַב אֶת כָּל הָאוֹתוֹת הָאֵלֶּה שֶׁל כָּל הַבְּרִיאָה שֶׁבָּרָא אֱלֹהִים, כָּתַב שְׁלוֹשׁ מֵאוֹת שִׁשִּׁים וְשִׁשָּׁה סְפָרִים, מָסַר אוֹתָם לְבָנָיו, וְנִשְׁאַר עַל הָאָרֶץ שְׁלוֹשִׁים יוֹם. אָז נִלְקַח שׁוּב לַשָּׁמַיִם, בַּשִּׁשָּׁה בְּחֹדֶשׁ סִיוָן, בְּאוֹתוֹ יוֹם וּבְאוֹתָהּ שָׁעָה שֶׁבָּהֶם נוֹלַד. [4] כְּשֶׁם שֶׁטִּבְעוֹ שֶׁל כָּל אָדָם בַּחַיִּים הָאֵלֶּה אָפֵל, כָּךְ גַּם הוֹרָתוֹ, לֶדֶתוֹ וּפְטִירָתוֹ מִן הַחַיִּים הָאֵלֶּה. [5] בַּשָּׁעָה שֶׁבָּהּ הָרָה, בָּהּ נוֹלַד, וּבָהּ גַּם מֵת. [6] מְתוּשֶׁלַח וְאֶחָיו, כָּל בְּנֵי חֲנוֹךְ, מִהֲרוּ וּבָנוּ מִזְבֵּחַ בַּמָּקוֹם הַנִּקְרָא

אֲחוּזָן, הַמָּקוֹם שֶׁמִּמֶּנּוּ וּבוֹ נִלְקַח חֲנוֹךְ
לַשָּׁמַיִם. [7] הֵם לָקְחוּ שְׁוָרִים לְקָרְבָּן,
קָרְאוּ לְכָל הָעָם, וְהִקְרִיבוּ אֶת הַקָּרְבָּן
לִפְנֵי אֱלֹהִים. [8] כָּל הָעָם, זְקֵנֵי הָעָם וְכָל
הַקָּהָל, בָּאוּ אֶל הֶחָג וְהֵבִיאוּ מַתָּנוֹת
לִבְנֵי חֲנוֹךְ. [9] הֵם עָרְכוּ מִשְׁתֶּה גָּדוֹל,
שָׂמְחוּ וְעָלְזוּ שִׁלוֹשָׁה יָמִים, וְהִלְלוּ אֶת
אֱלֹהִים שֶׁנָּתַן לָהֶם אוֹת כָּזֶה בְּיַד חֲנוֹךְ,
שֶׁמָּצָא חֵן בְּעֵינָיו, וּלְמַעַן יִמְסְרוּ זֹאת
לִבְנֵיהֶם, מִדּוֹר לְדוֹר, מֵעֵדֶן לְעֵדֶן.
[10] אָמֵן.

תם

הערת המהדורה

ספר חנוך ב', הנקרא גם "ספר סודות חנוך" או "חנוך הסלאבי", הוא חיבור קדום שנשתמר בשלמותו רק בכתבי יד בלשון הסלאבית הכנסייתית העתיקה. הוא מספר על עלייתו של חנוך דרך עשרת הרקיעים, על סודות הבריאה שגילה לו אלוהים, על דברי המוסר שמסר לבניו בשלושים הימים שבהם שב אל ביתו, ועל הילקחו השמיימה. אין לבלבל בינו לבין ספר חנוך א', הוא "חנוך החבשי", שתרגם גולדשמידט.

התרגום שבמהדורה זו נעשה מן התרגום האנגלי של ויליאם ריצ'רד מורפיל, שיצא לאור בעריכת רוברט הנרי צ'רלס (אוקספורד, 1896) והוא נחלת הכלל, ולא מן המקור הסלאבי. חלוקת הפרקים והפסוקים היא כמו במהדורה האנגלית. מילים בסוגריים עגולים הן הבהרות של המתרגם האנגלי, ומילים בסוגריים מרובעים, כגון שמות ימי השבוע בפרקים כ"ח ול', הן תוספות של העורך האנגלי.

בכמה העתקות של התרגום האנגלי המופצות היום נוספו לטקסט פירושים מאוחרים, ובהם קטע ארוך בפרק ט', פסוקים מספר בראשית בפרקים י"ח ומ', והערות בסוף פסוקים רבים. כל אלה אינם חלק מן הספר, והושמטו; הטקסט הועמד על פי המהדורה של 1896.

הלשון היא עברית של ימינו, בניקוד מלא ובפיסוק מלא. חלוקת הפרקים והפסוקים זהה למהדורה בלשון המקרא, כך שאפשר לקרוא את שתיהן פסוק מול פסוק. כותרות הפרקים אינן חלק מן הספר עצמו; הן נוספו במהדורה זו כדי להקל על הקריאה ועל ההתמצאות. כינוי האל שבתרגום האנגלי תורגם כאן "אלוהים".

שמות שיש להם צורה עברית מוכרת נכתבו בצורה זו (מתושלח, גבריאל, מיכאל, חרמון, ערבות). שמות שאין להם צורה עברית ידועה נכתבו בתעתיק: אדויל, ארכס, פרבואל, שטנאל, אחווז, פניקסים וחלקידרים, ובני חנוך רגים, רימן, אוכן, חרמיון וגידד.